

**Φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα:
Γεγονότα και Στοιχεία 2024
&
Η συμβολή του κλάδου φαρμάκου στην
οικονομία**

**Νίκος Βέττας, Γενικός Διευθυντής IOBE, Καθηγητής ΟΠΑ
Άγγελος Τσακανίκας, Καθηγητής ΕΜΠ, Επιστημονικός Σύμβουλος IOBE**

Συντακτική ομάδα IOBE:

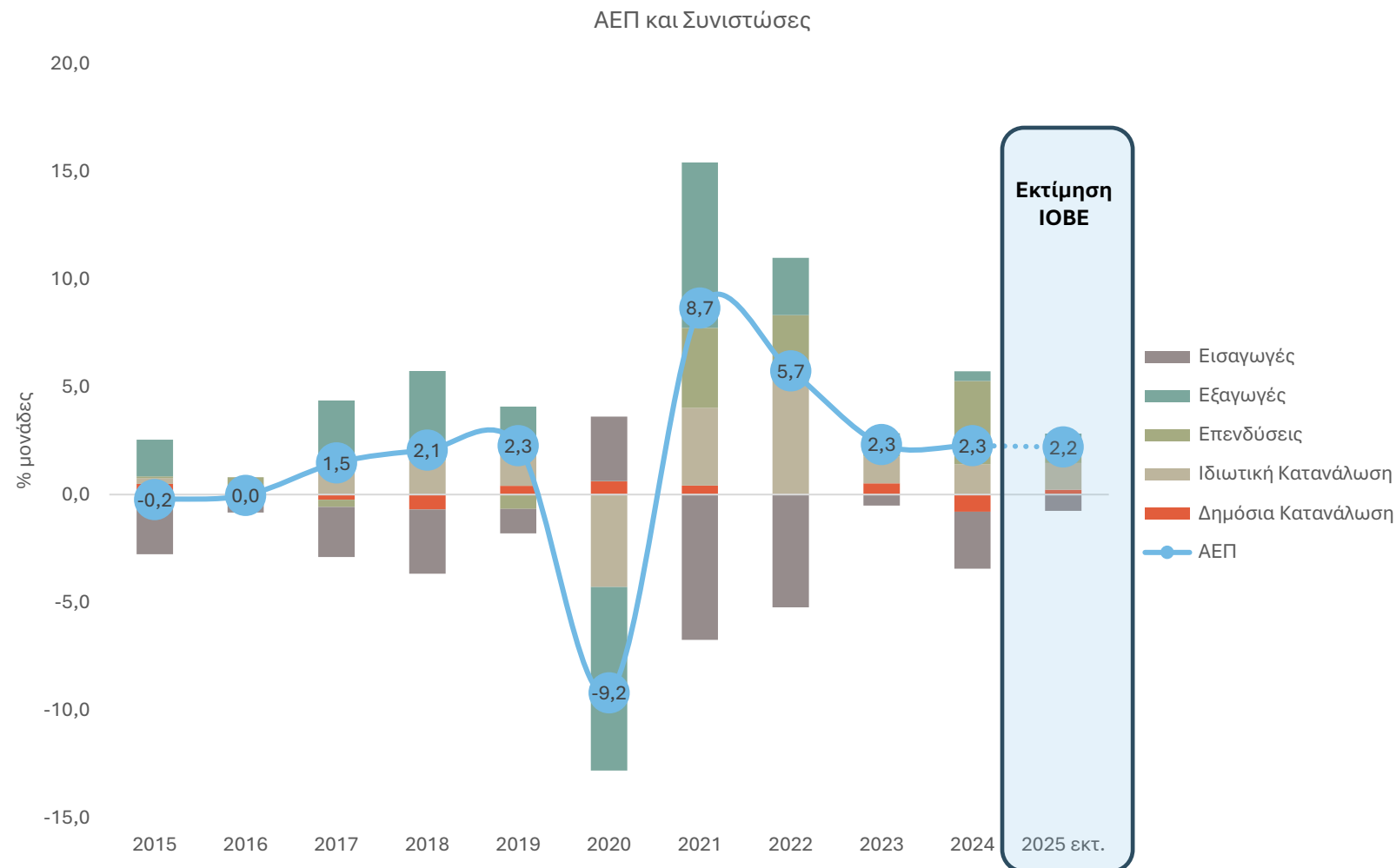
Θάνος Αθανασιάδης, Υπεύθυνος Τμήματος Οικονομικών της Υγείας IOBE

Γρηγόρης Παύλου, Ερευνητής IOBE

Δομή παρουσίασης

- Οικονομικό περιβάλλον και τάσεις
- Δημογραφικές τάσεις-προφίλ υγείας
- Χρηματοδότηση για δαπάνες υγείας
- Δαπάνη φαρμάκου
- Βιομηχανία φαρμάκου
- Συμβολή του κλάδου στην οικονομία

Σταθεροποίηση του ρυθμού μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας (2,3% κατά το 2024), με ώθηση από Επενδύσεις και Ιδιωτική Κατανάλωση, ενώ αρνητικά συνέβαλε η Δημόσια Κατανάλωση

- Μικρή ώθηση από τις εξαγωγές και αρνητική επίδραση από την αύξηση των εισαγωγών.
- Επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας με τον ίδιο σχεδόν ρυθμό και το 2025, με επέκταση όλων των συνιστωσών

Οι κίνδυνοι από το εξωτερικό περιβάλλον ενισχύονται, ενώ δημιουργούνται προκλήσεις και ευκαιρίες για την ελληνική οικονομία

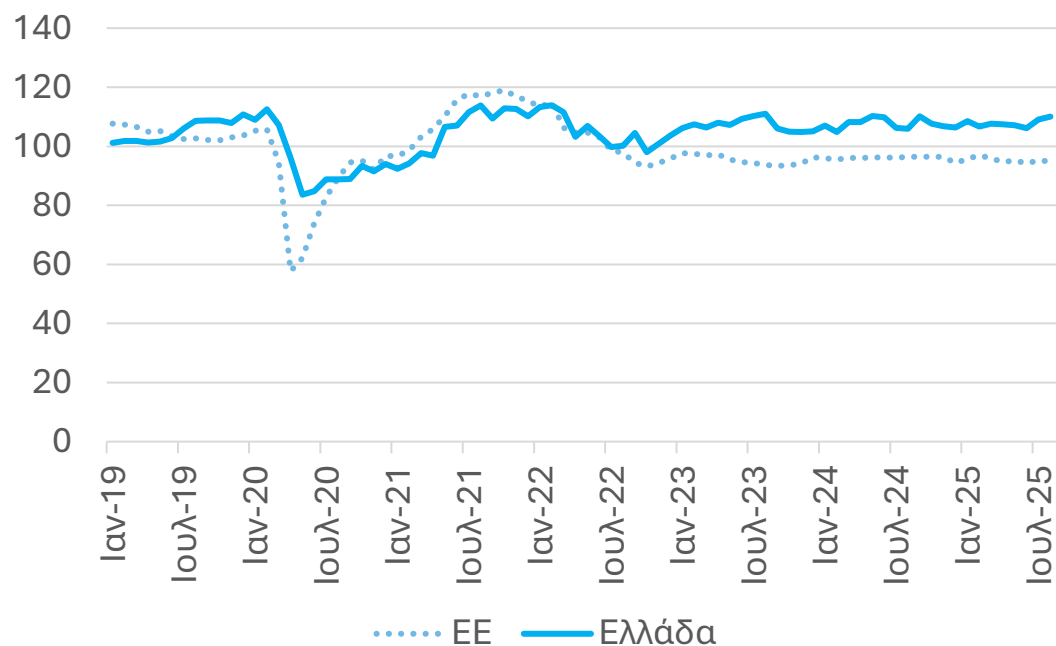
- Αβέβαιη η έκταση και ένταση του νέου **εμπορικού προστατευτισμού** και των επιλογών ΗΠΑ
- **Δημοσιονομική ισορροπία**, ρόλος νομισματικής πολιτικής και σταθερότητα του αμερικανικού δολαρίου
- Δημοσιονομική πρόκληση η συστηματική ανάγκη υψηλότερων **αμυντικών δαπανών**
- Νέες **πληθωριστικές πιέσεις**
- **Μείωση ρυθμών μεγέθυνσης** παγκόσμιας οικονομίας
- **Μεταβλητότητα** στις διεθνείς χρηματαγορές
- Η **δυναμική** της εγχώριας μεγέθυνσης διατηρείται
- Πρόκληση ο **πληθωρισμός**
- Δυνατότητες για **εξαγωγές** σε αλυσίδες υψηλότερης αξίας
- Κομβικές οι **επενδύσεις** για μακροχρόνια ανάπτυξη (καινοτομία και εξωστρέφεια)
- Φορολογικές προτεραιότητες
- Ενίσχυση των **μακροχρόνιων επενδύσεων**, των κινήτρων για μισθωτή και συστηματική εργασία

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες παραμένουν θετικές, με απόκλιση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης από τον μέσο όρο της ΕΕ

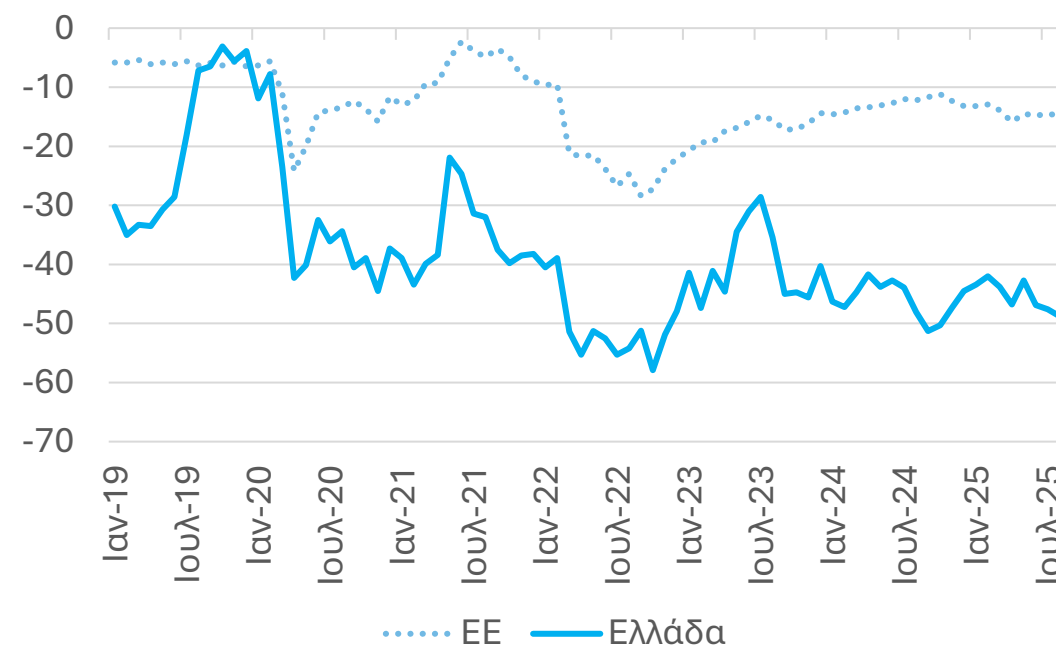
Οι επιχειρηματικές προσδοκίες διατηρούνται πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ και το 2024 αλλά και στις αρχές του 2025, με περαιτέρω άνοδο το τελευταίο τρίμηνο

Η καταναλωτική εμπιστοσύνη αποκλίνει σε σχέση με την ΕΕ, με επιδείνωση το 2024

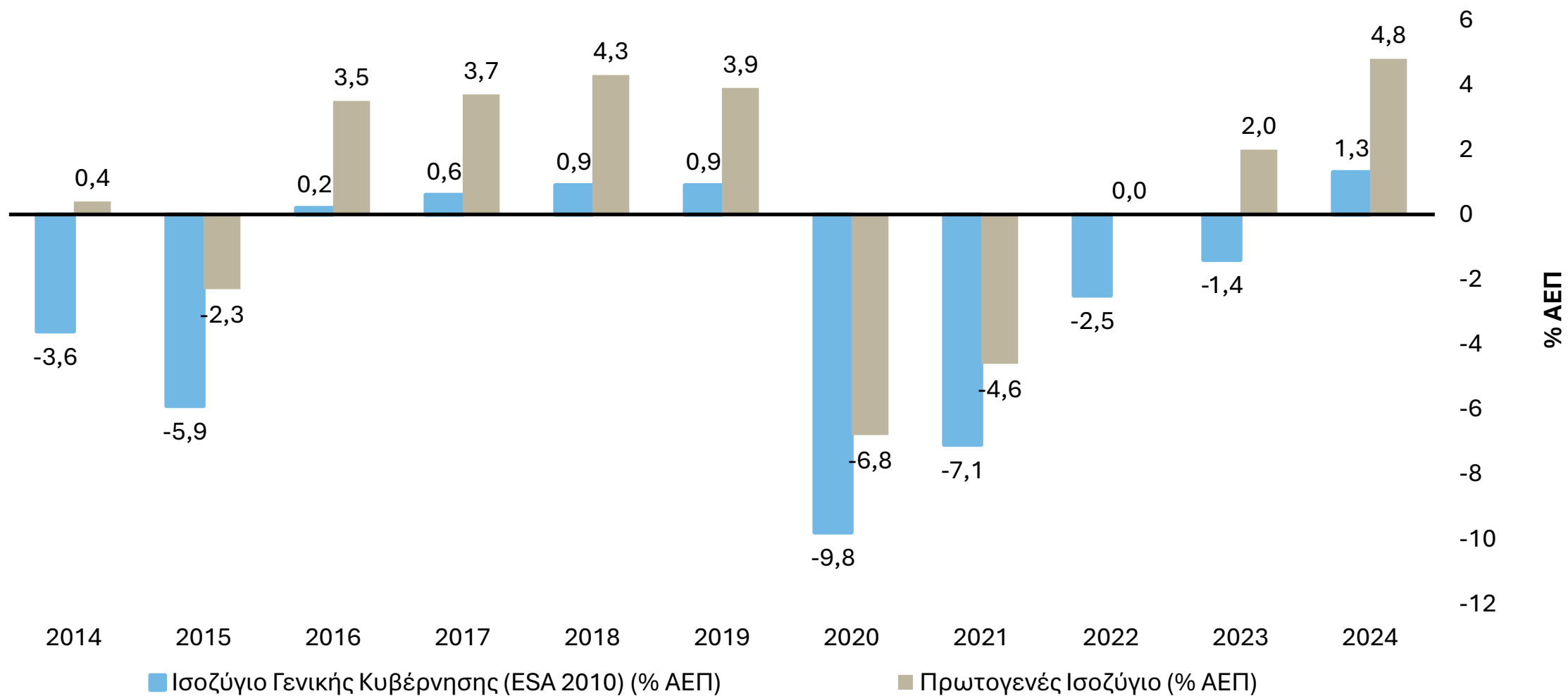
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος

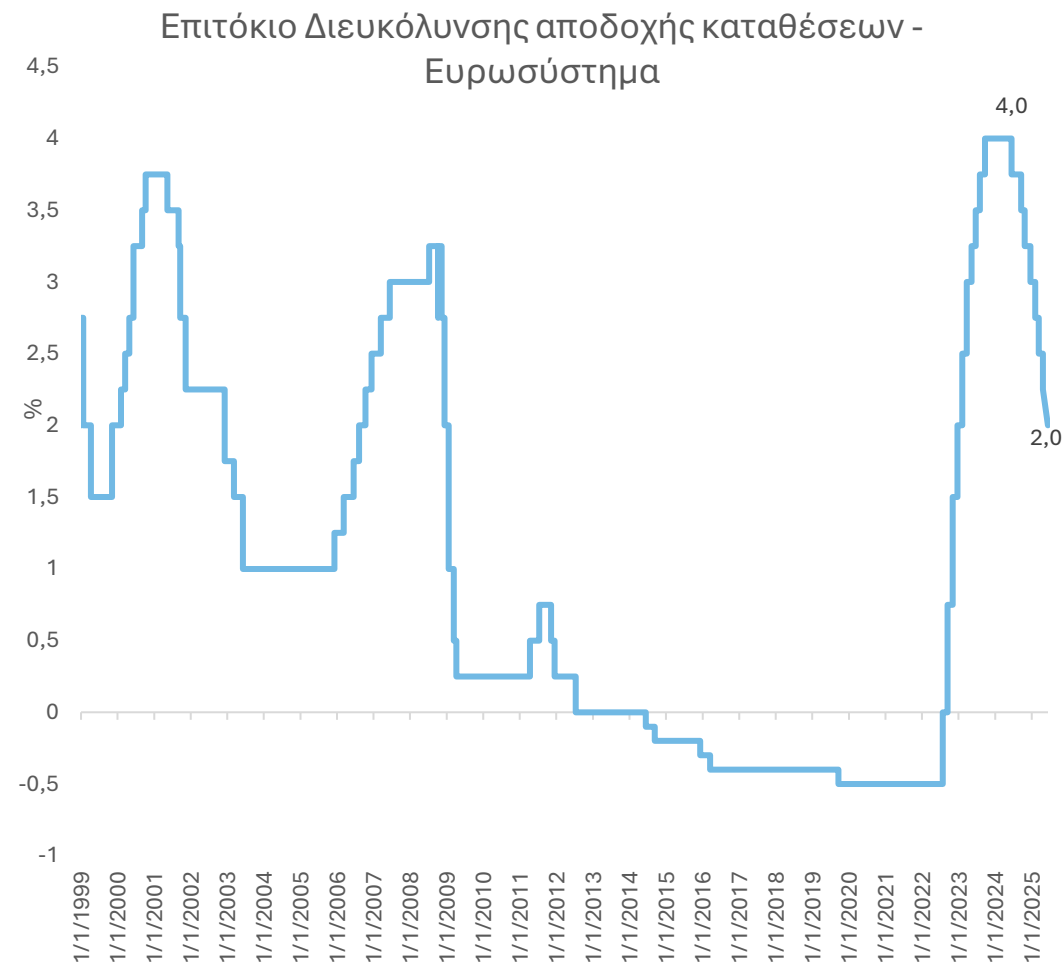
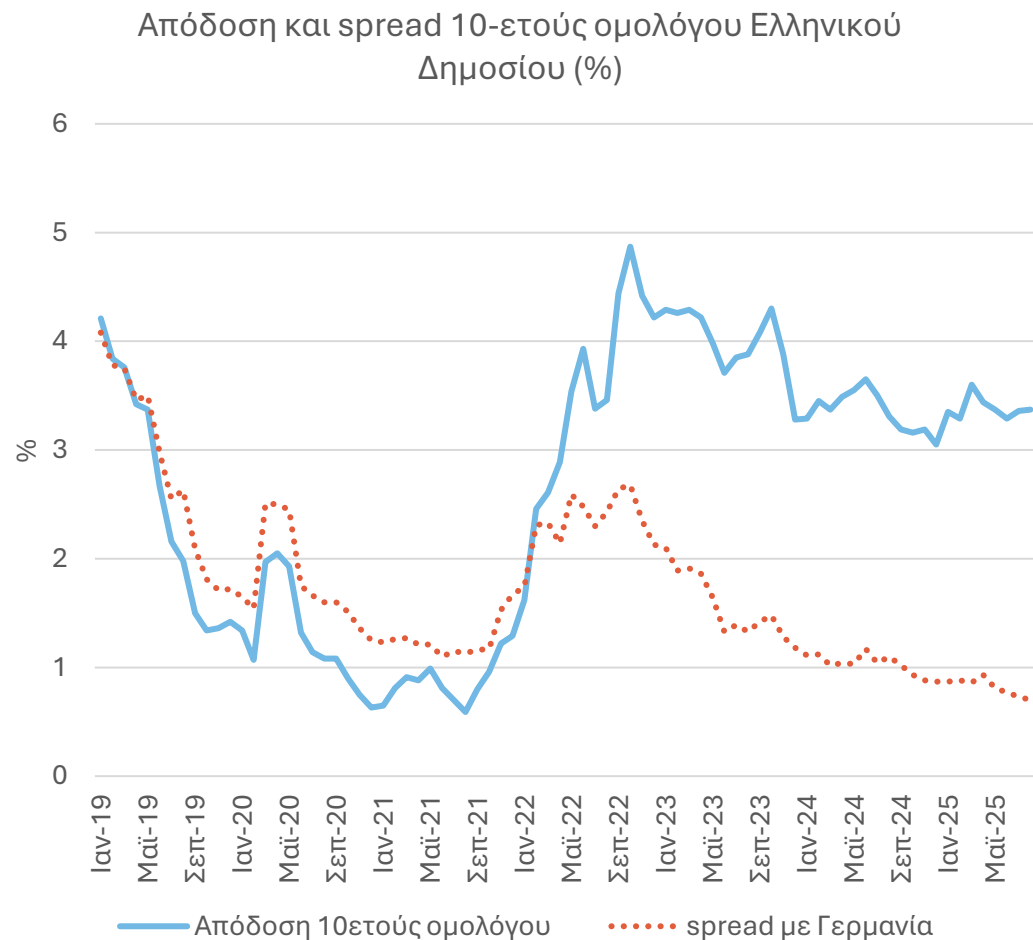
Καταναλωτική Εμπιστοσύνη

Πλεονάσματα στον Κρατικό Προϋπολογισμό το 2024, εξασφαλίζοντας δημοσιονομικό χώρο αντιμετώπισης δυσμενών διαταραχών

Το κόστος δανεισμού του ελληνικού δημοσίου παρουσιάζει πτωτική τάση μετά το 2022, ενώ καταγράφεται αποκλιμάκωση στο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον, με ενίσχυση της ρευστότητας στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα

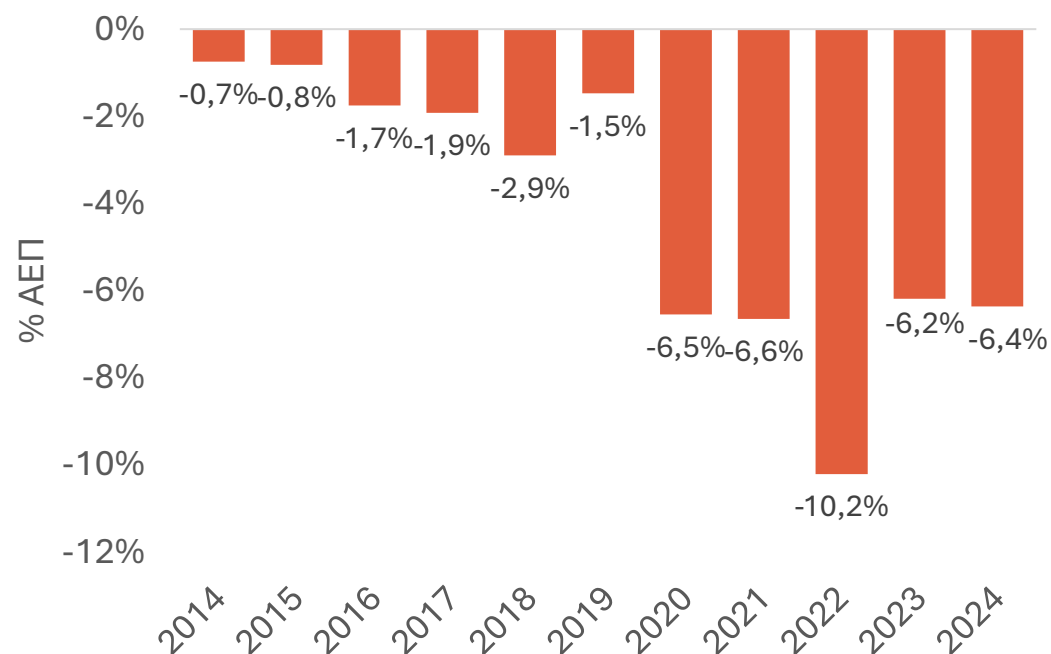

Παραμένει υψηλό το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών, στο -6,4% του ΑΕΠ

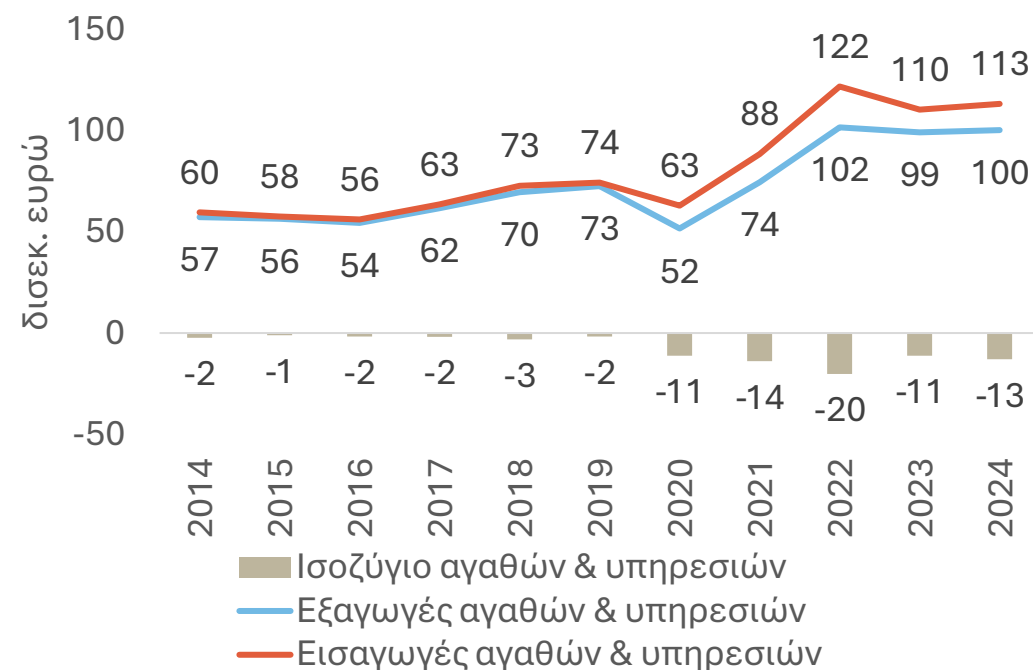
Έλλειμμα στο ΙΤΣ με μείωση της ιδιωτικής αποταμίευσης

Ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών: έλλειμμα €13 δισεκ. (2024) έναντι €11 δισεκ. (2023)

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Αγαθά & Υπηρεσίες

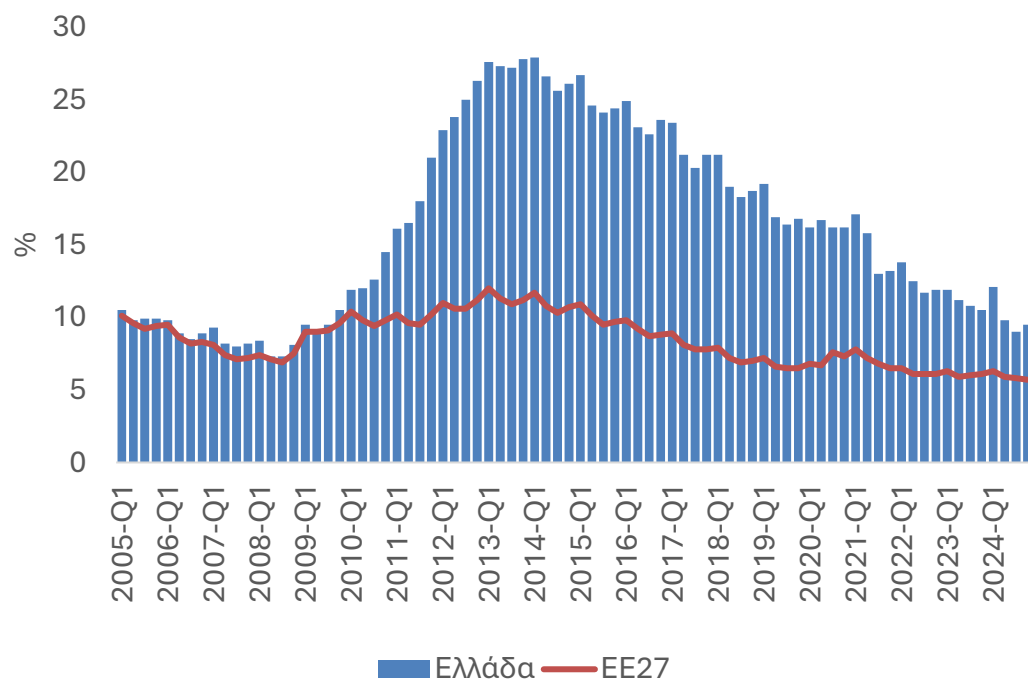

Πτωτική τάση της ανεργίας, ο πληθωρισμός υψηλότερα από το μέσο όρο της ευρωζώνης το 2024

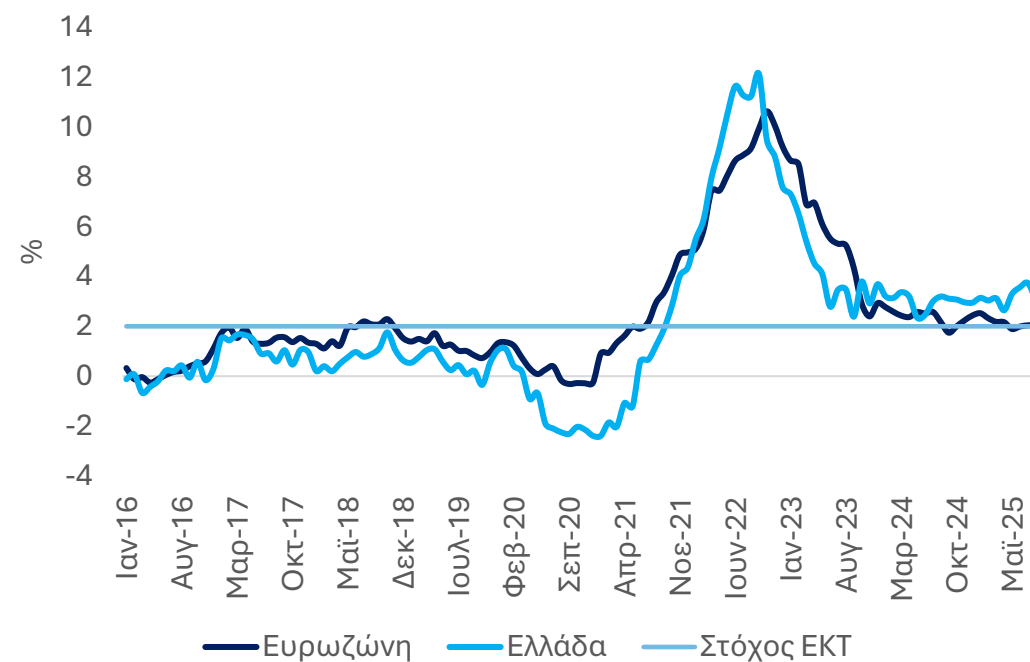
Στο 9,5% στο τέλος του 2024, έναντι 5,7% στο μέσο όρο της ΕΕ27

Εναρμονισμένος Πληθωρισμός
2024: **Ελλάδα 3,0%** έναντι 2,4% στην Ευρωζώνη.
2025 (8μηνο): **Ελλάδα 3,2%** έναντι 2,1% στην ΕΖ.

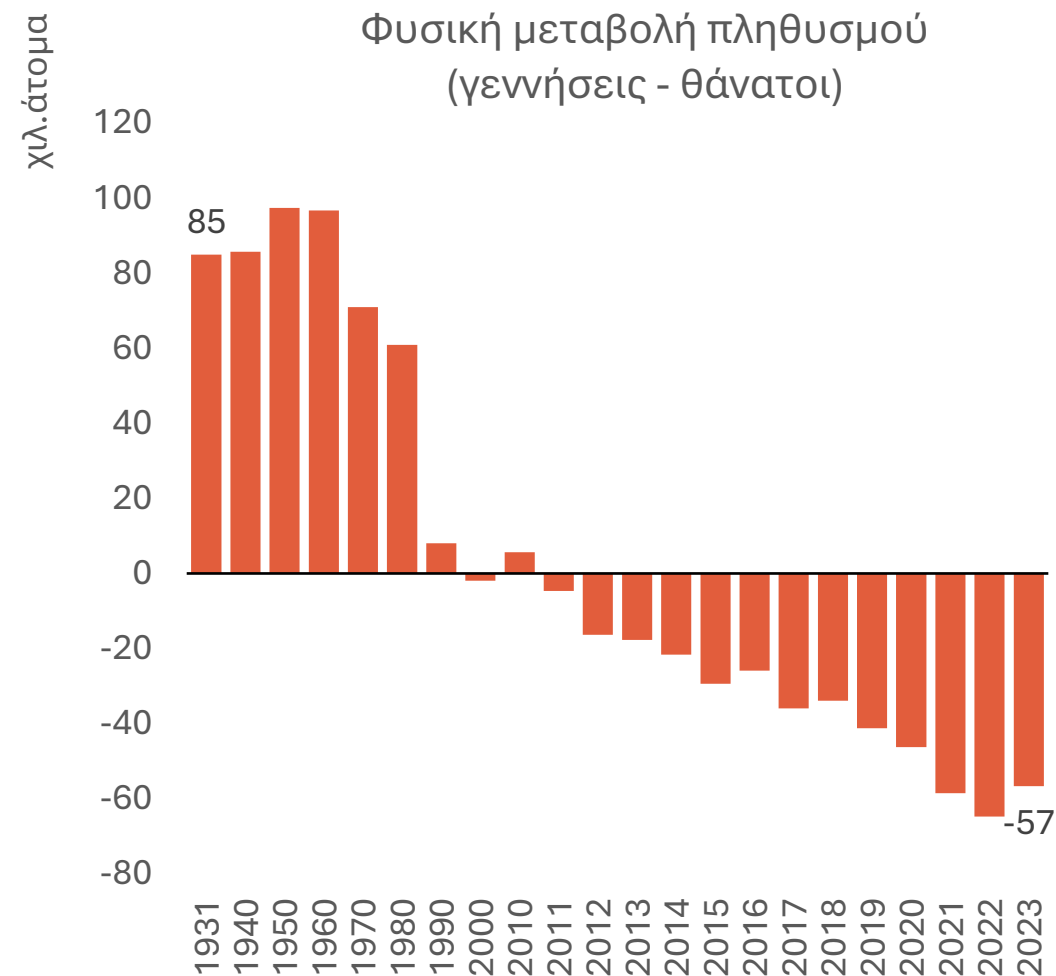
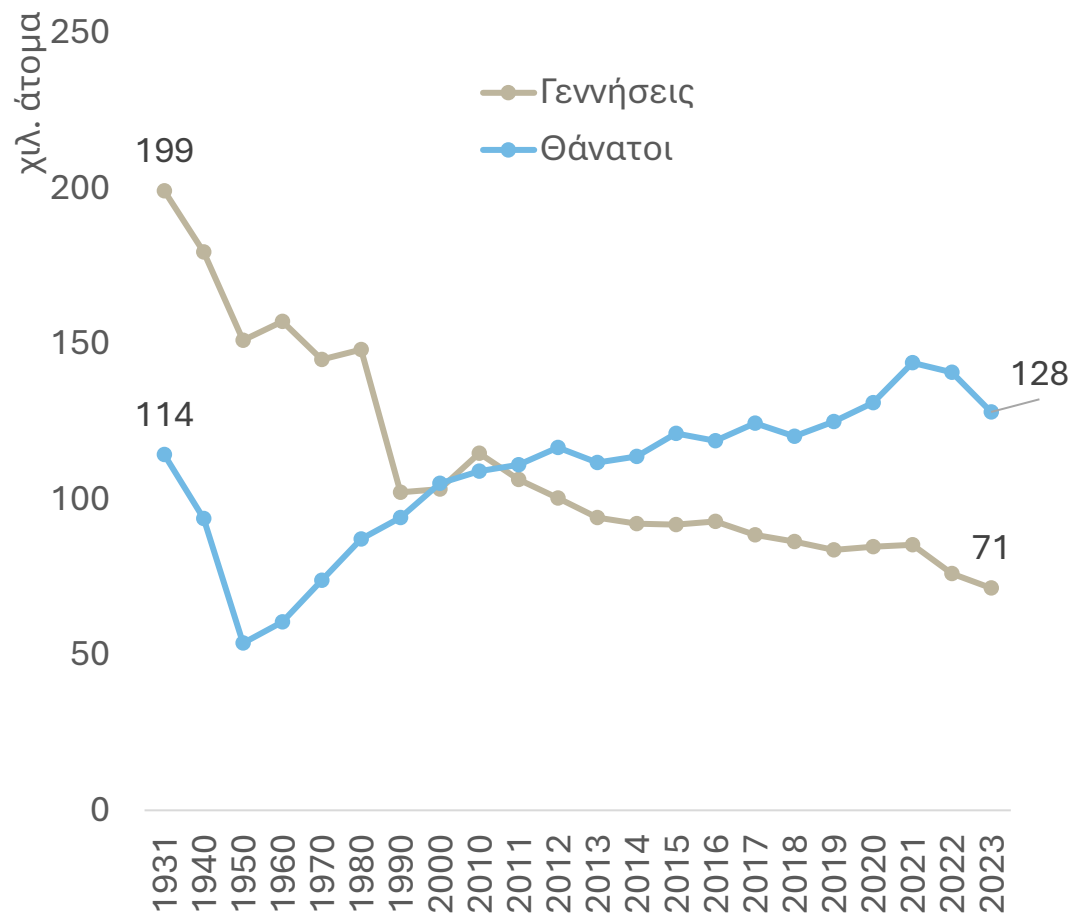
Ποσοστό ανεργίας

Πληθωρισμός

Οι γεννήσεις είναι μειωμένες κατά 23 χιλ. σε σχέση με μια 10ετία πριν. Αρνητική φυσική μεταβολή πληθυσμού τα τελευταία 12 χρόνια

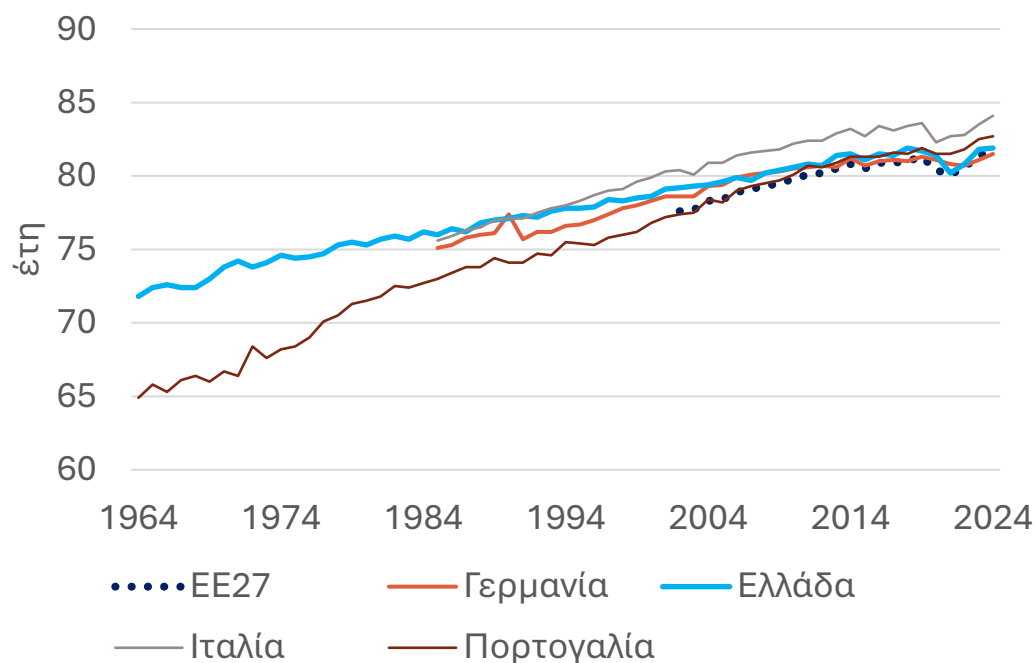

1960 – 2024: Αύξηση προσδόκιμου επιβίωσης κατά μια δεκαετία (9,9 έτη) το 2024 στα 81,9 έτη, ελαφρώς υψηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ27 (81,7 έτη)

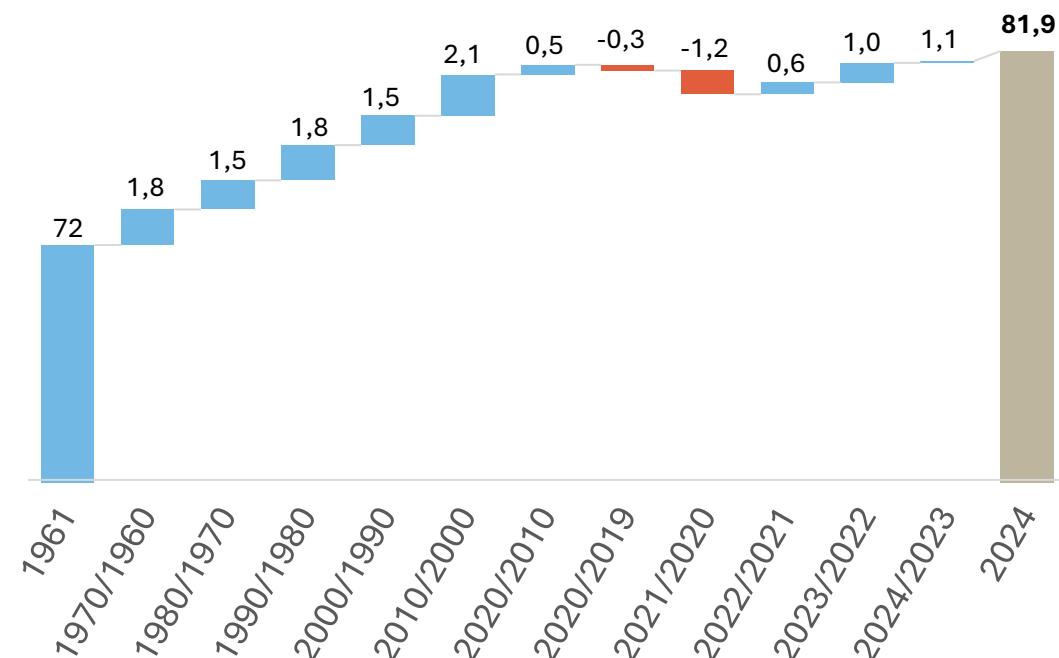
Υποχώρηση σε όλες τις χώρες λόγω πανδημίας

Απώλεια 1,5 έτους στην Ελλάδα λόγω πανδημίας, με επαναφορά το 2023

Προσδόκιμο Ζωής

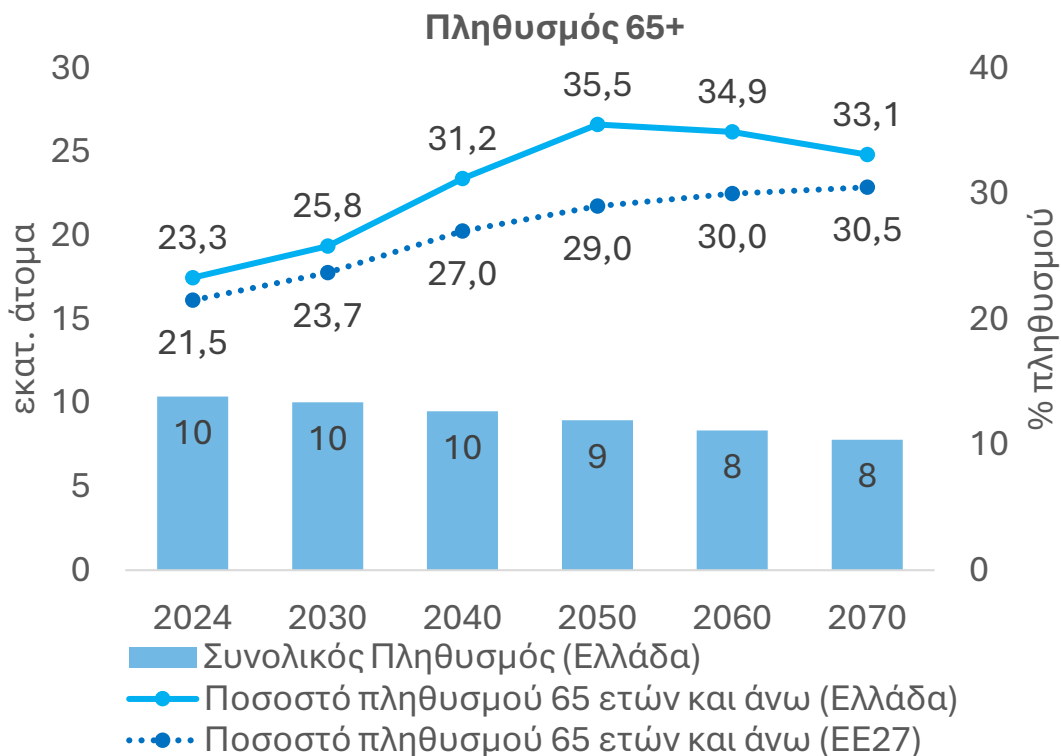

Προσδόκιμο επιβίωσης-Ελλάδα

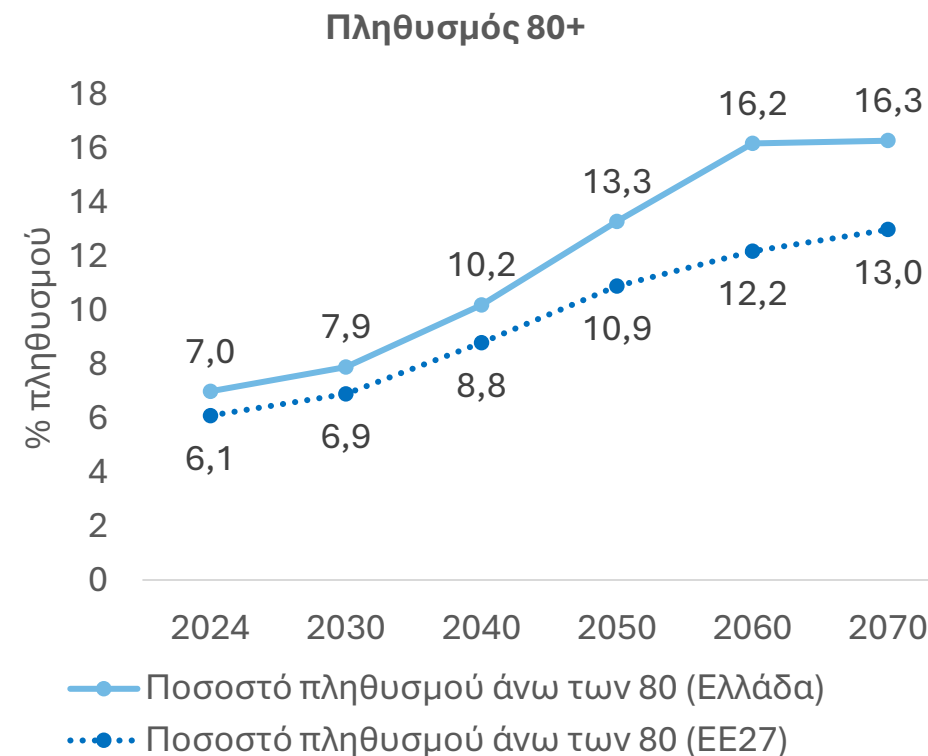

Σταδιακή μείωση του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας μέχρι το 2070 στα 8 εκατ.

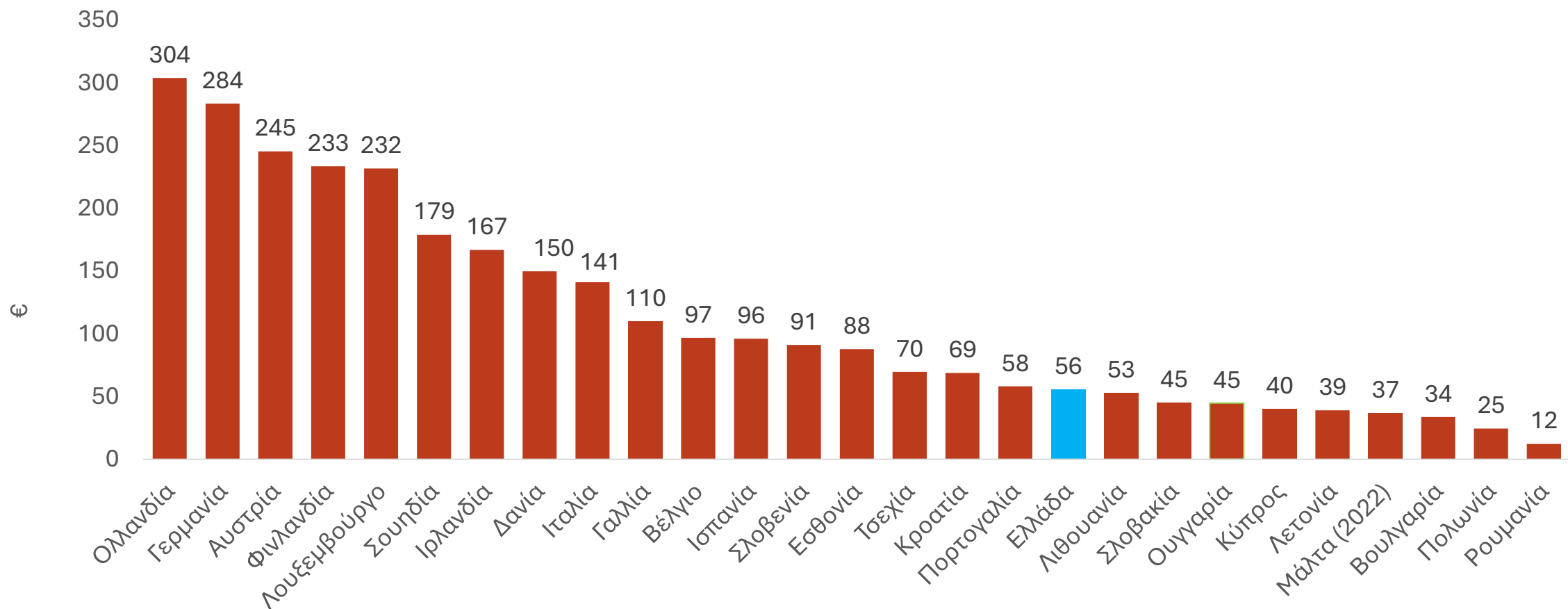
Αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού ηλικίας άνω των 65 ετών στο 33,1% το 2070, δημιουργώντας μεγαλύτερη πίεση στις δαπάνες υγείας

Διπλασιασμός και του ποσοστού του πληθυσμού άνω των 80 ετών από 7,0% σε 16,3%

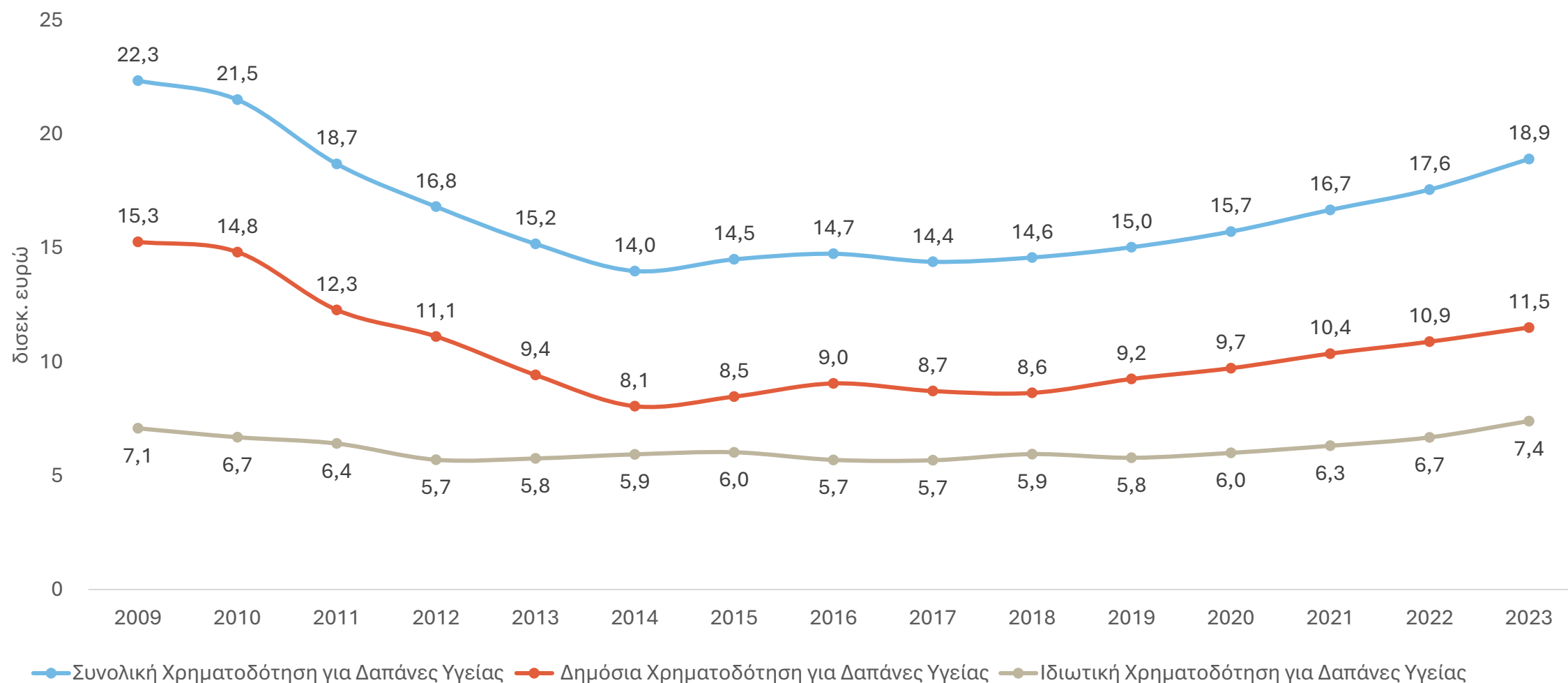

Το 2023 η κατά κεφαλήν δαπάνη για πρόληψη στην Ελλάδα κυμάνθηκε στα €56, στις χαμηλότερες θέσεις στην ΕΕ.

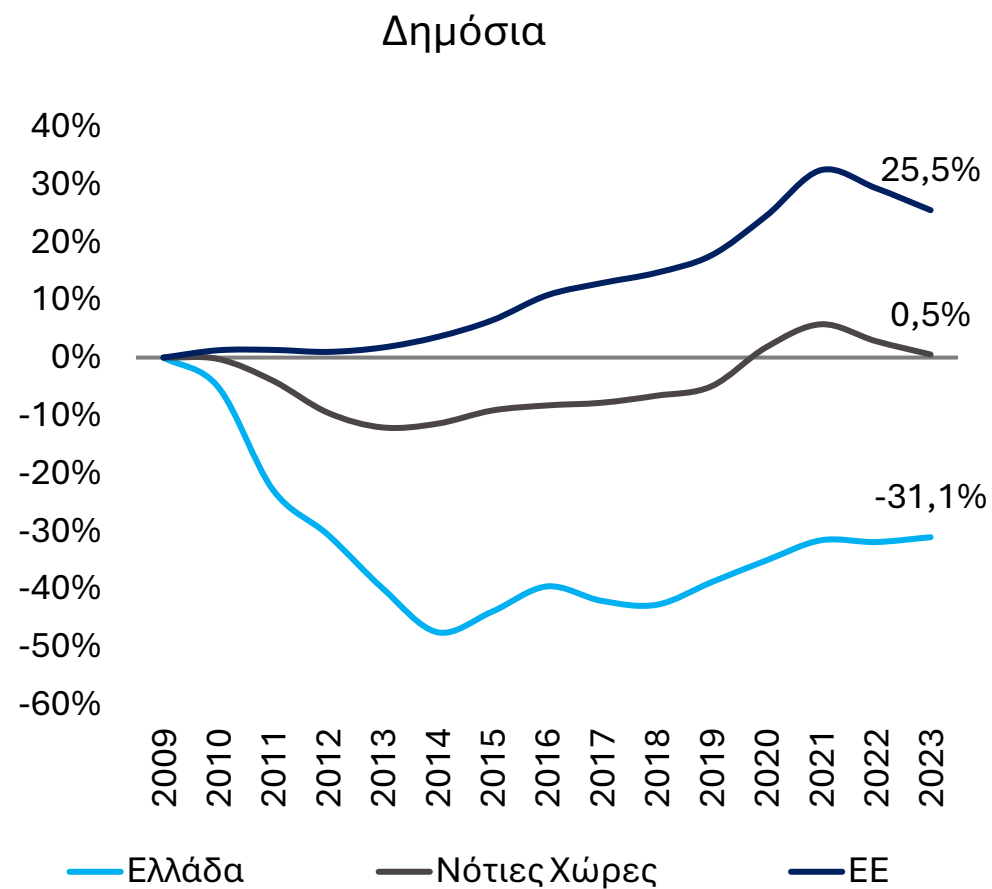
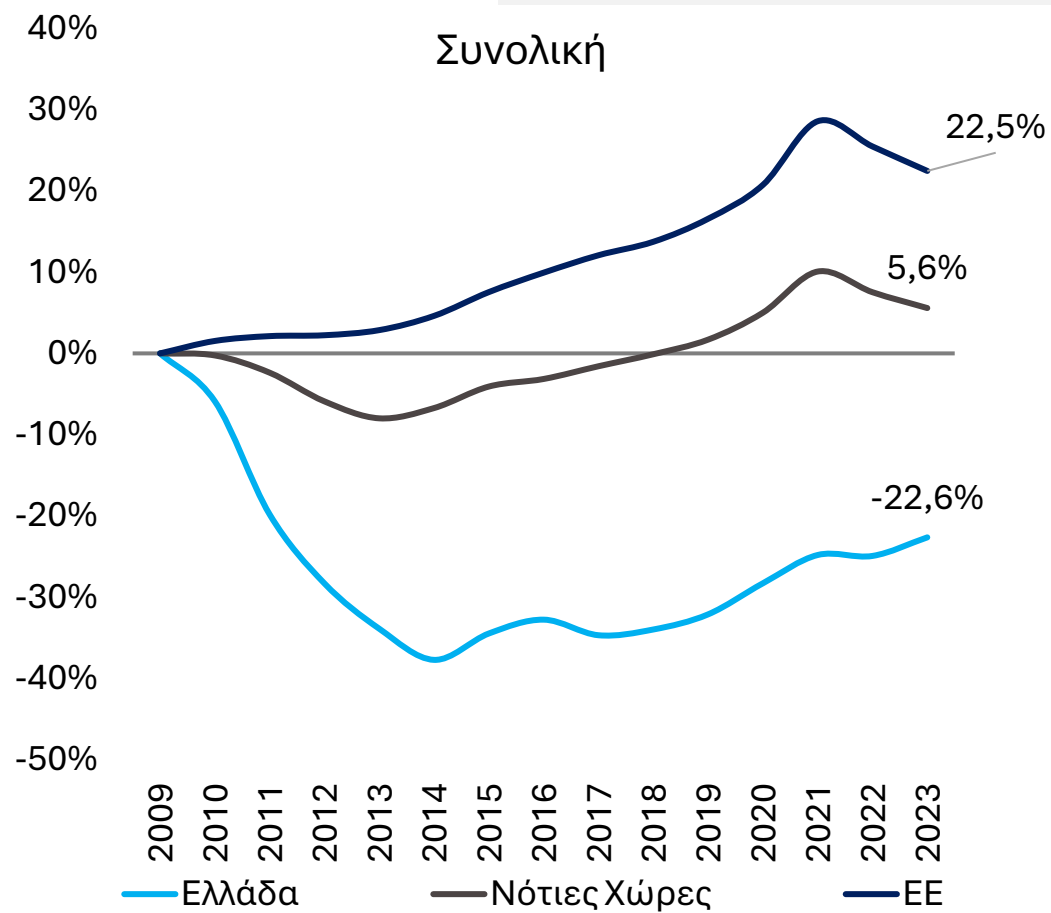
Πηγή: OECD Health Statistics, 2025. Σημείωση: Η δαπάνη για πρόληψη περιλαμβάνει προγράμματα για: 1) προγράμματα για ενημέρωση, εκπαίδευση και συμβουλευτική, 2) προγράμματα εμβολιασμού, 3) προγράμματα παρακολούθησης (monitoring) της κατάστασης υγείας, 4) προγράμματα επιδημιολογικής επιτήρησης και ελέγχου κινδύνων και ασθενειών, 5) προγράμματα προετοιμασίας για την αντιμετώπιση καταστροφών και έκτακτων καταστάσεων (για Ελλάδα δεν υπάρχουν στοιχεία), 6) προγράμματα έγκαιρης ανίχνευσης ασθενειών (για Ελλάδα δεν υπάρχουν στοιχεία)

Στα 18,9 δισ. ευρώ η συνολική χρηματοδότηση για δαπάνες υγείας το 2023 αυξημένη κατά 7,6% σε σύγκριση με το 2022, προσεγγίζοντας τα επίπεδα του 2011.

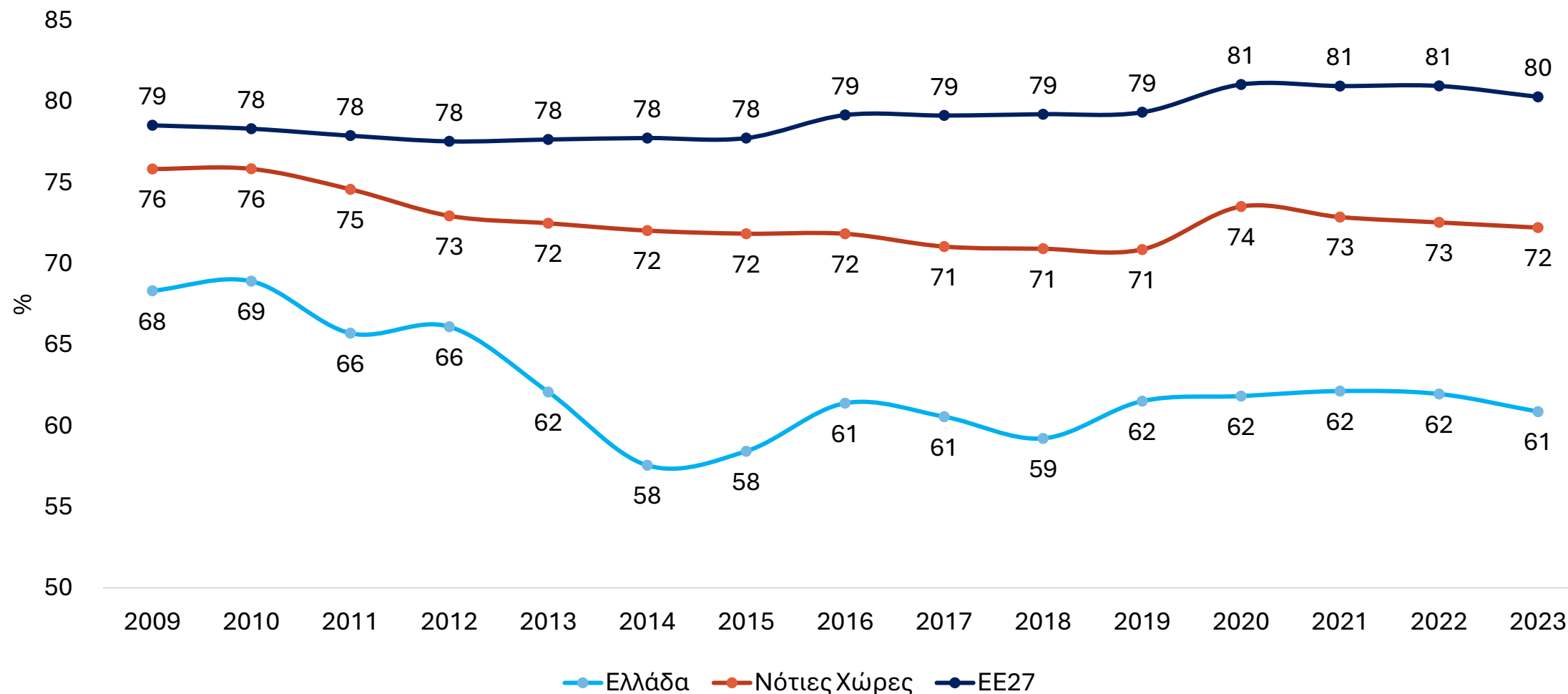

Υποχώρηση στη χρηματοδότηση για δαπάνες υγείας (%) στην Ελλάδα-αύξηση στην ΕΕ και στις Νότιες χώρες

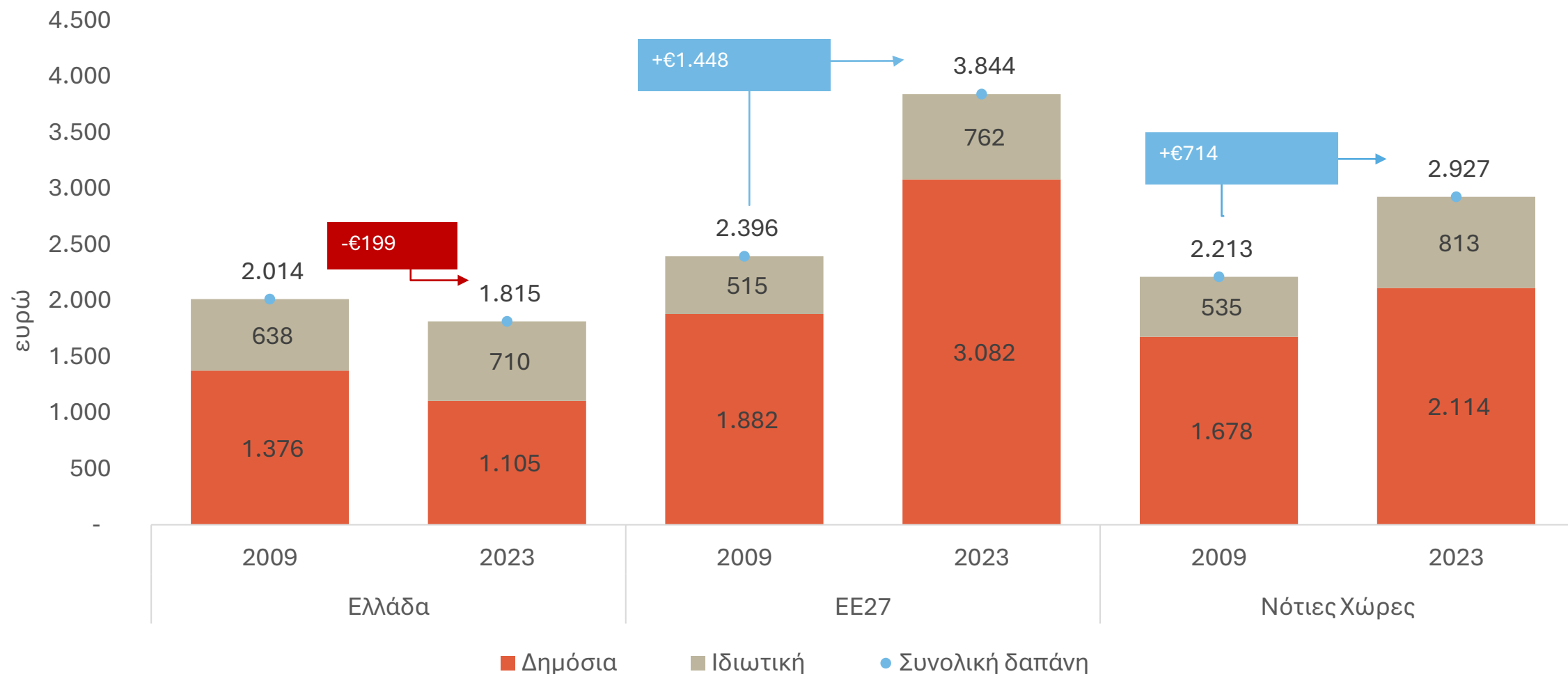
Σωρευτική % μεταβολή 2009-2023

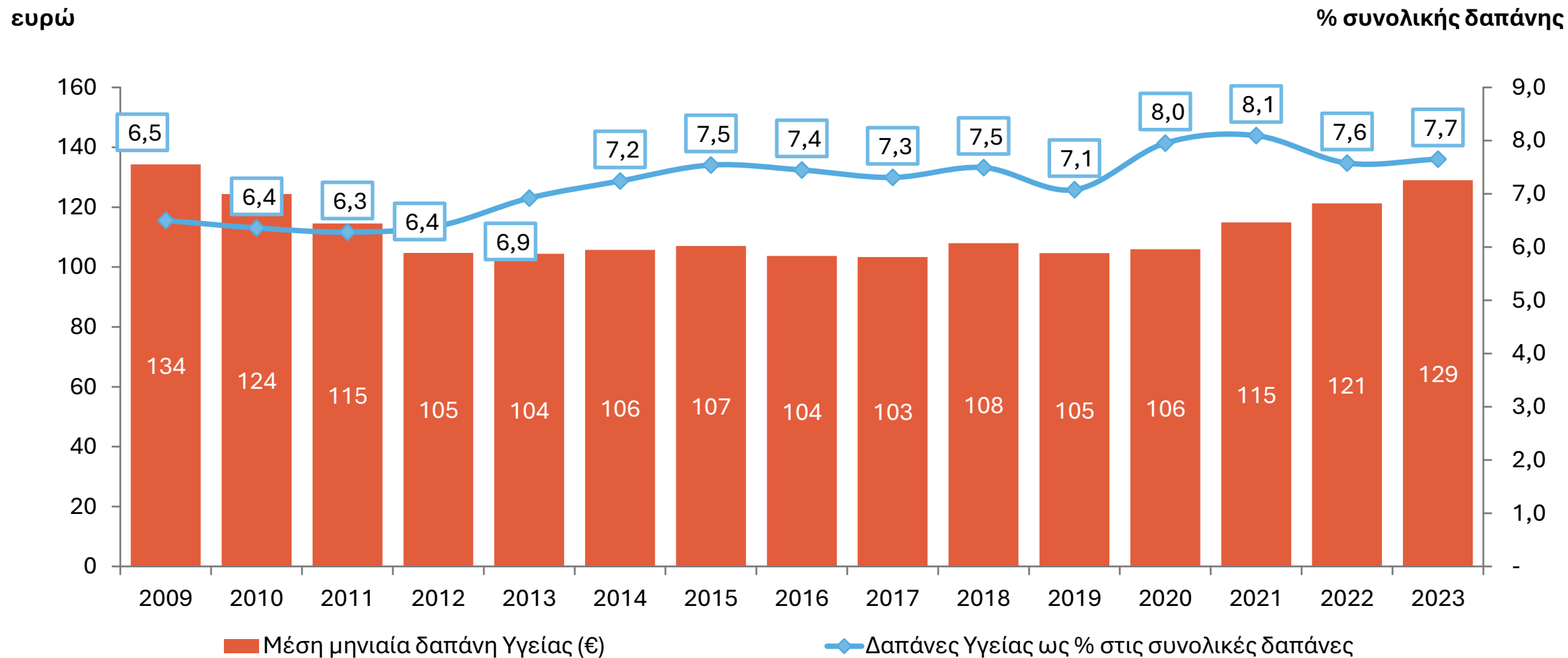
Μειωμένο το μερίδιο της δημόσιας χρηματοδότησης στη συνολική χρηματοδότηση για δαπάνες υγείας σε σύγκριση με το 2009 (11 μονάδες και 19 μονάδες αντίστοιχα υψηλότερο σε Νότιες χώρες και ΕΕ27).

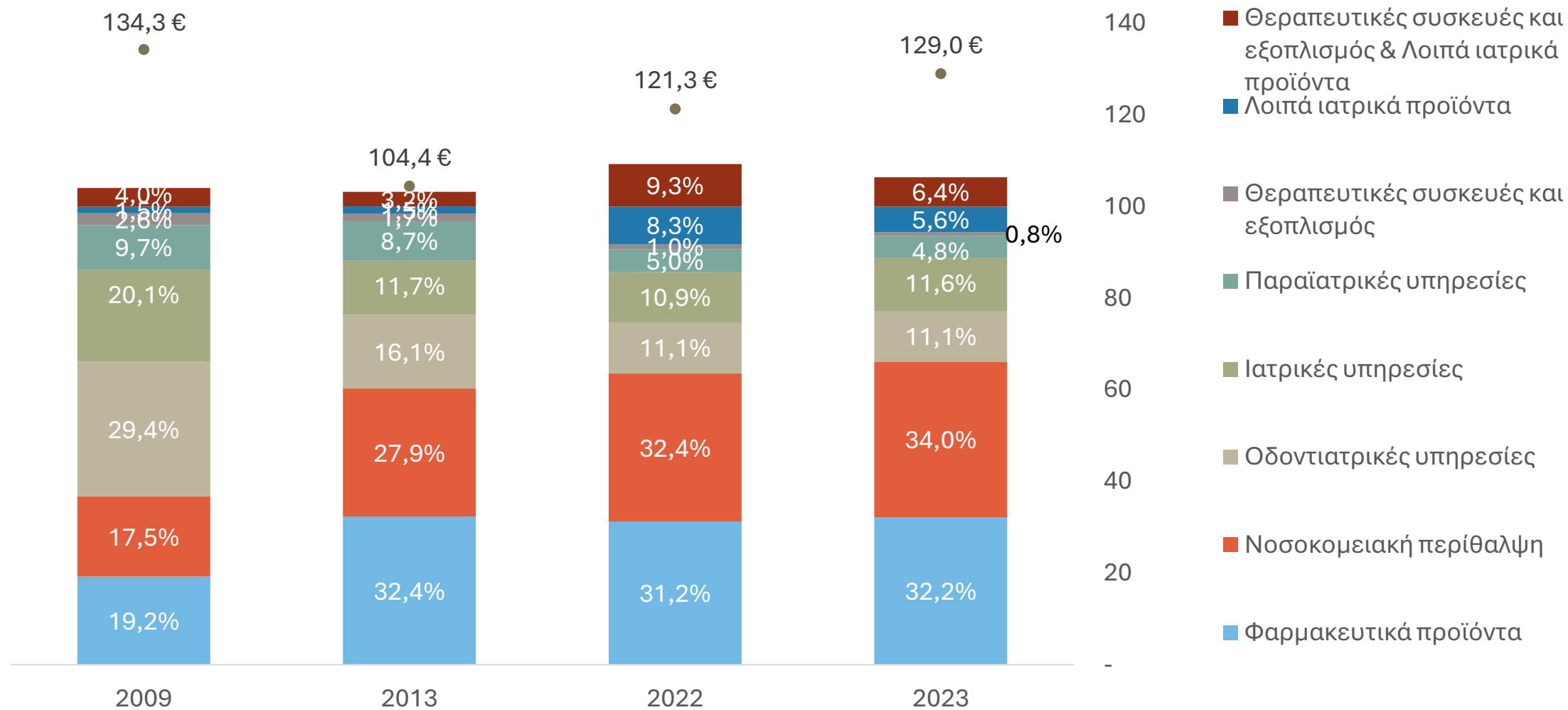
Υποχώρηση της κατά κεφαλήν δαπάνης υγείας στην Ελλάδα, έναντι αύξησης σε ΕΕ και Νότιες Χώρες την περίοδο 2009-2023. Η δημόσια δαπάνη υγείας στα €1.105 στην Ελλάδα, στο 1/3 του επιπέδου της ΕΕ27.

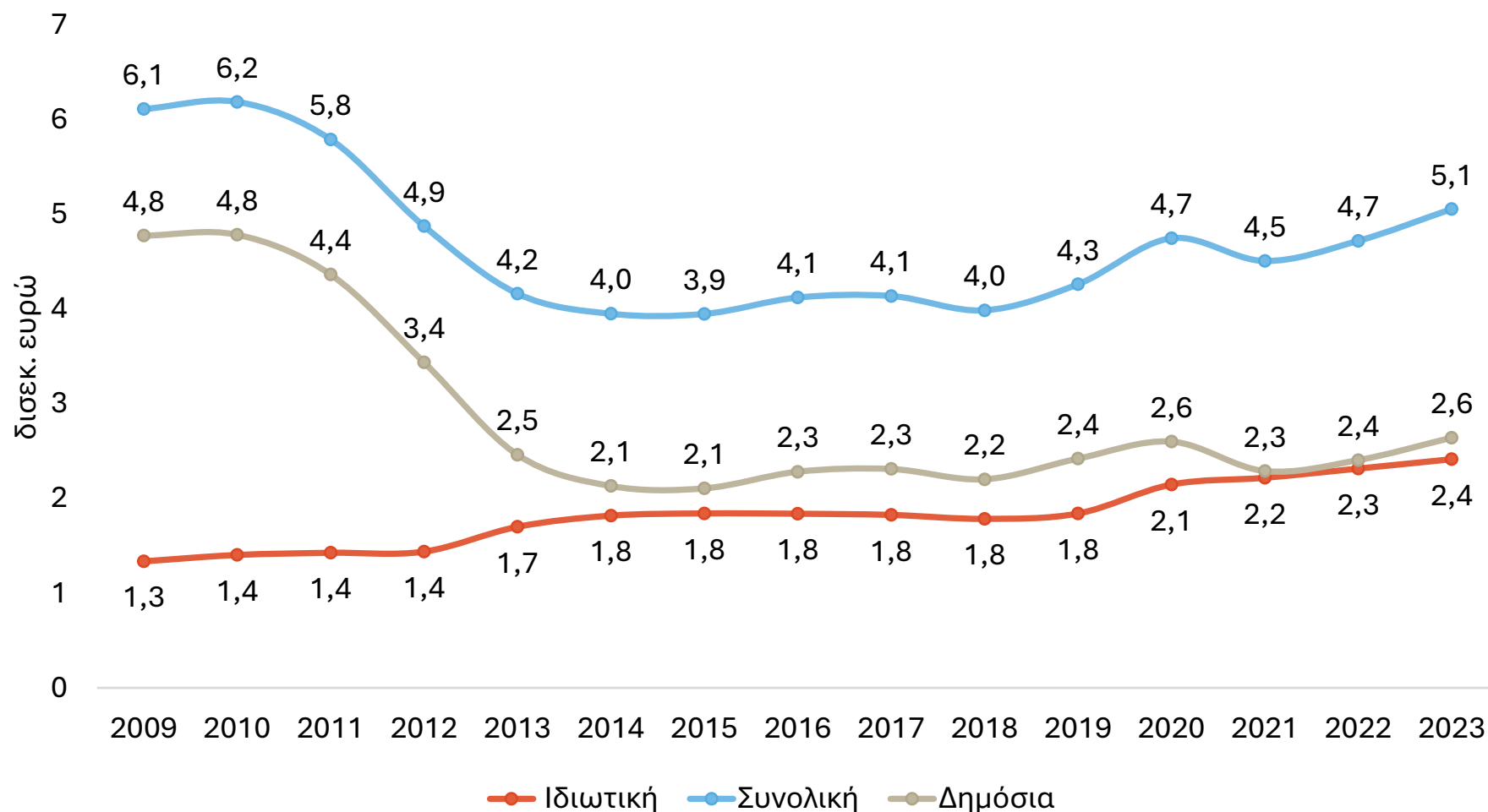
Στο 7,7% οι δαπάνες υγείας των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών το 2023 (6,5% το 2009)

Στα €129 η μηνιαία δαπάνη υγείας νοικοκυριών: 32,2% φαρμακευτική περίθαλψη και 34,0% σε κάλυψη νοσοκομειακών αναγκών

Στα €5,1 δισεκ. η συνολική δαπάνη για φαρμακευτικά και άλλα υγειονομικά αναλώσιμα το 2023

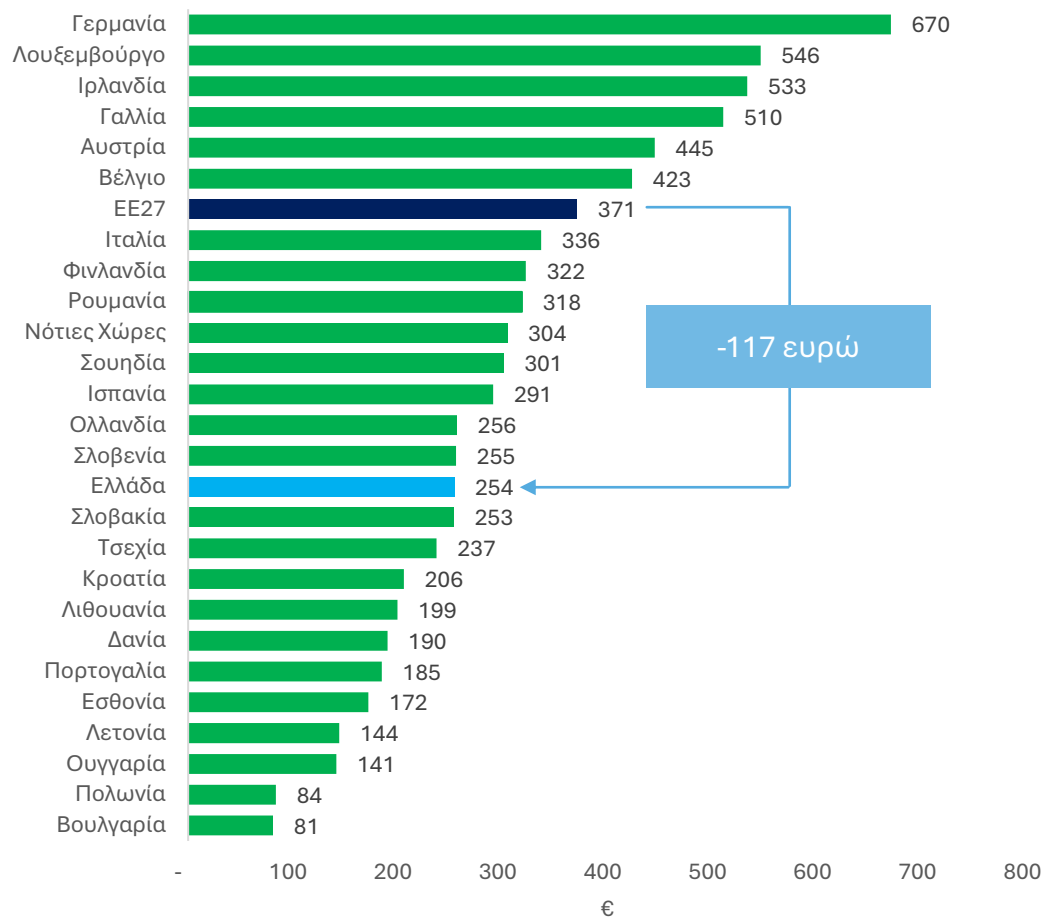
2009-2023

Ενίσχυση **ιδιωτικής** (+80,7%)

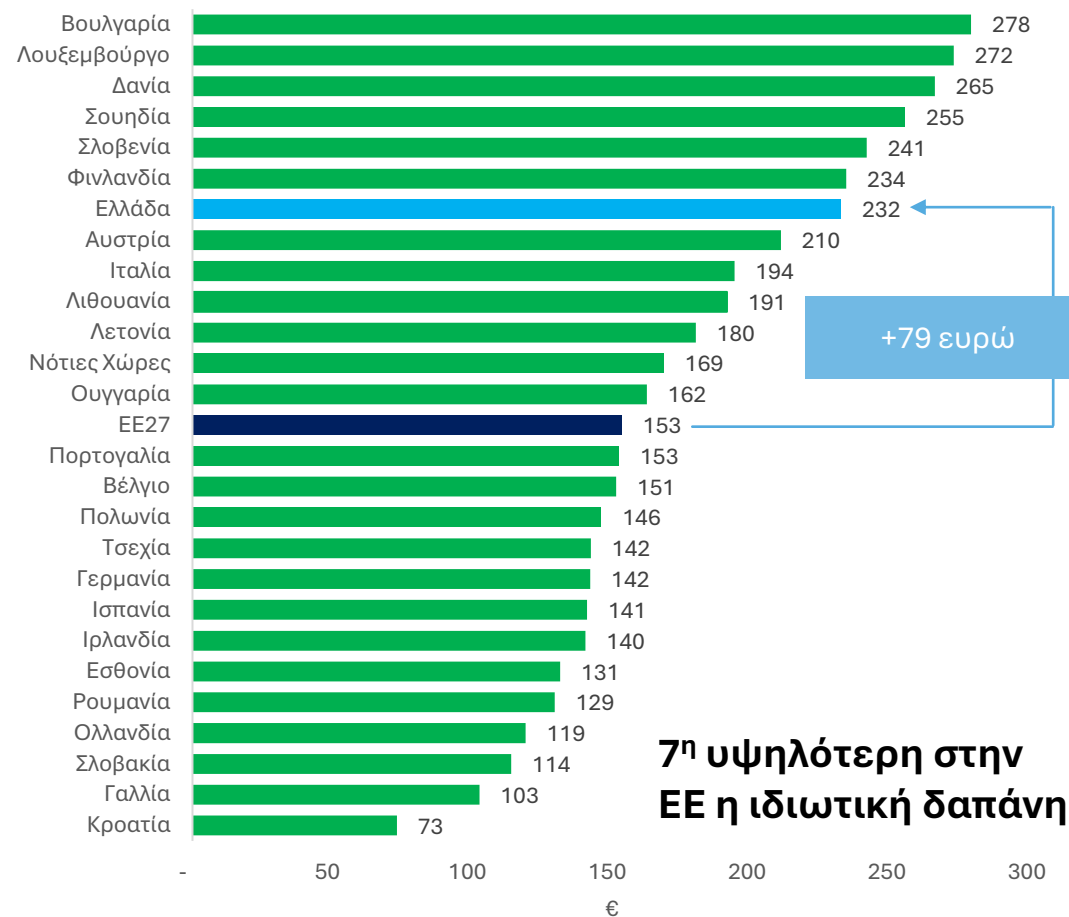
Υποχώρηση **δημόσιας** (-44,7%)

Χαμηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου η δημόσια κατά κεφαλήν δαπάνη για φαρμακευτικά και άλλα υγειονομικά αναλώσιμα, στα 254€ (2023)

Δημόσια κατά κεφαλήν δαπάνη, 2023

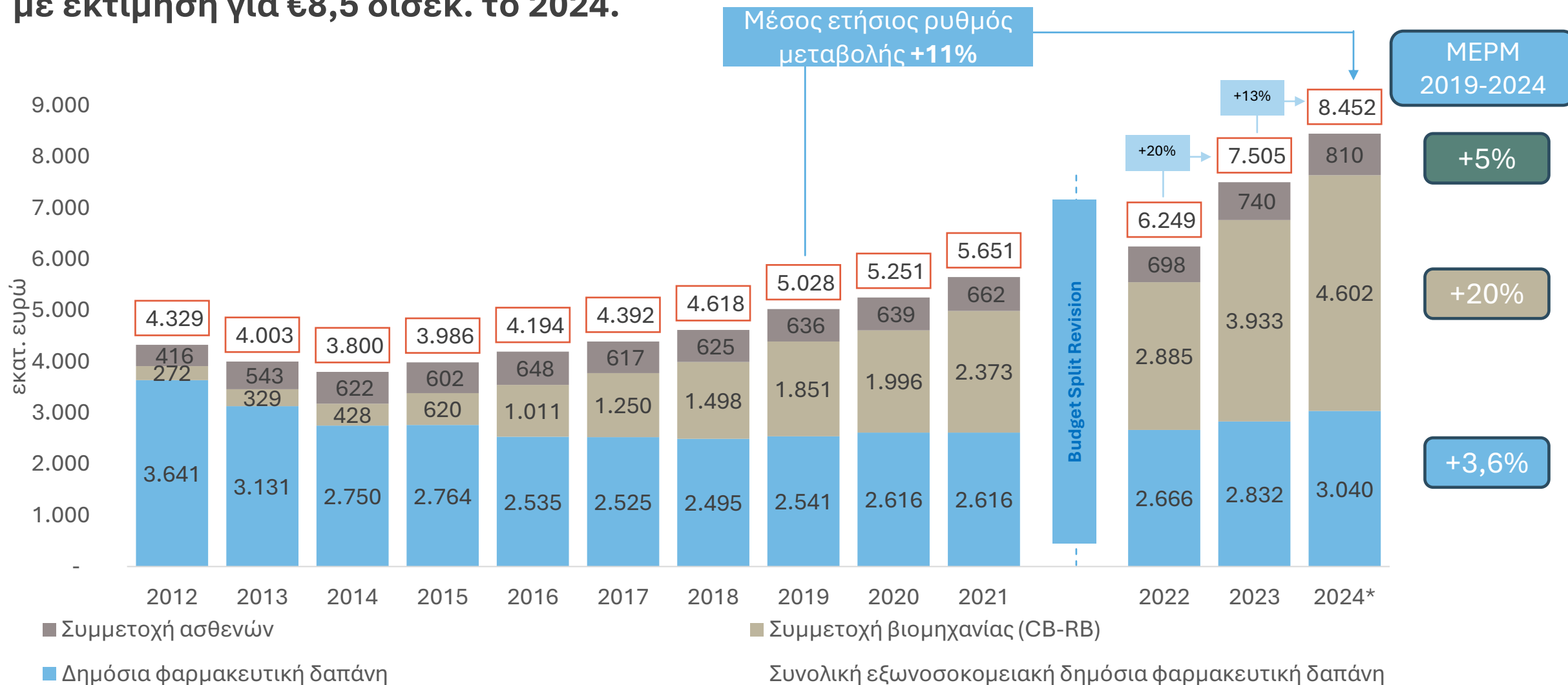

Ιδιωτική κατά κεφαλήν δαπάνη, 2023

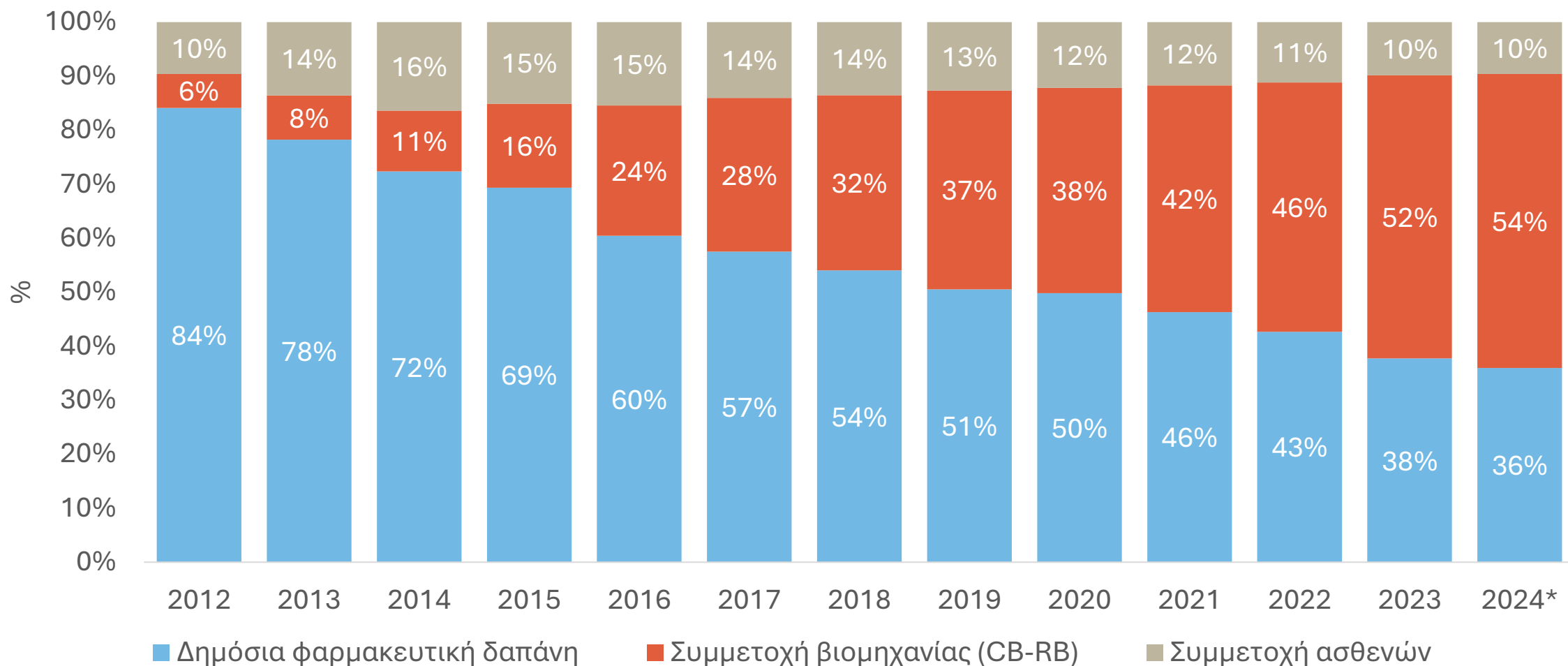

7^η υψηλότερη στην ΕΕ η ιδιωτική δαπάνη

Στα €7,5 δισεκ. το 2023 η φαρμακευτική δαπάνη (εξωνοσοκομειακή & νοσοκομειακή), με εκτίμηση για €8,5 δισεκ. το 2024.

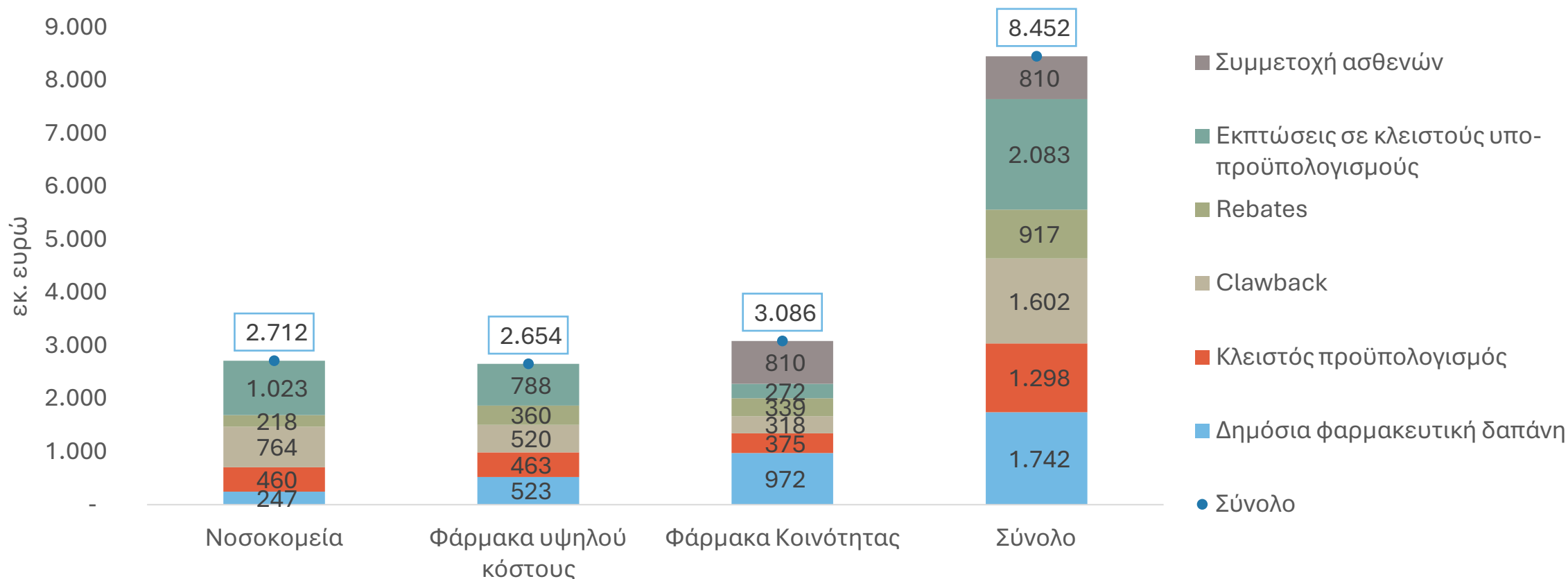
Στο 54% της συνολικής δαπάνης η συμμετοχή της βιομηχανίας, έναντι 6% το 2012. Στο 10% η συμμετοχή των ασθενών.

Πηγή: ΕΟΠΥΥ, ΕΚΑΠΥ, ΙΟΒΕ-ΣΦΕΕ, επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ-ΣΦΕΕ. Σημείωση: Δεν περιλαμβάνονται οι άμεσες πληρωμές (out of pocket). *Τα στοιχεία CB & RB 2012-2024 αποτελούν πραγματικά δεδομένα, εκτός των CB& RB Νοσοκομείων 2024 που βασίζονται σε εκτιμήσεις του ΣΦΕΕ

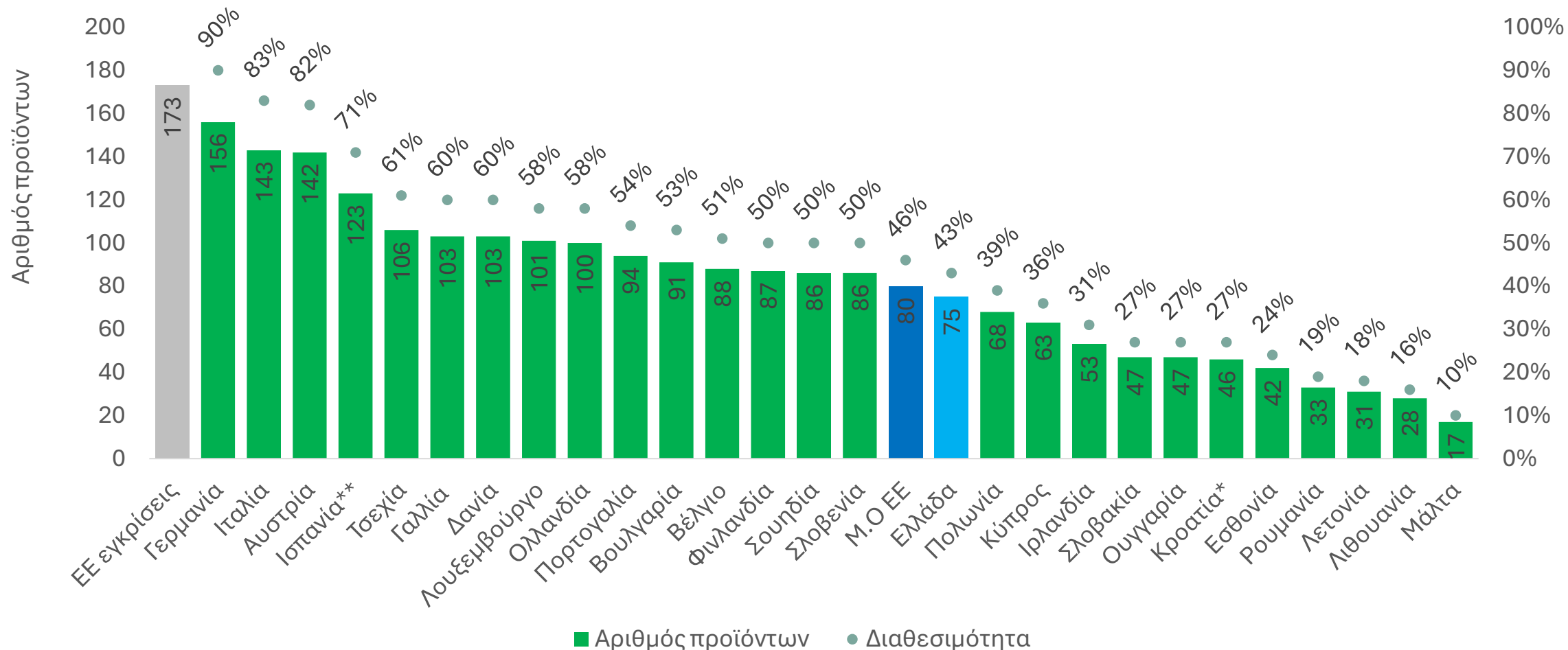
Στο 64% η συμμετοχή της βιομηχανίας και των ασθενών στη φαρμακευτική δαπάνη το 2024

Φαρμακευτική δαπάνη ΕΟΠΥΥ, 2024 (εκτίμηση)

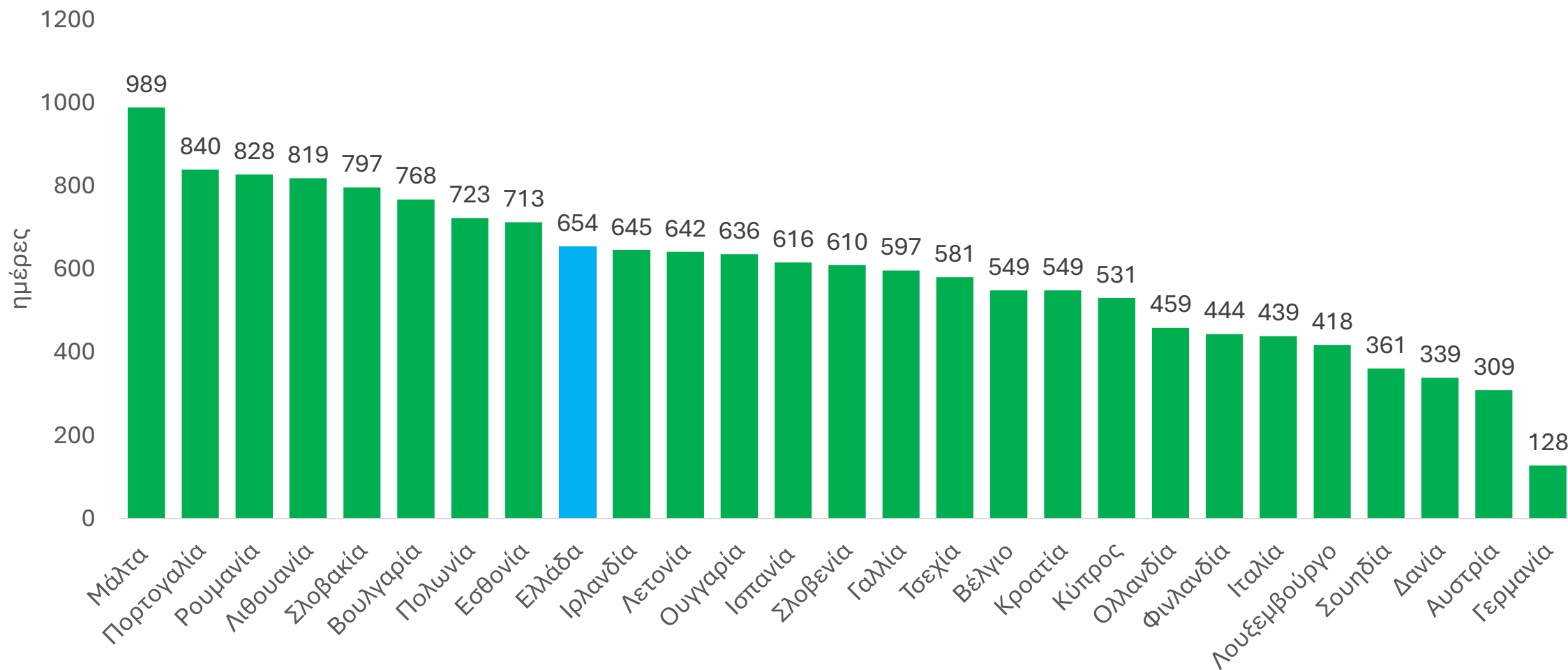

Αλλαγή του τρόπου κατανομής της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ από το 2022 (ΦΕΚ Β' 5566/31.10.22)

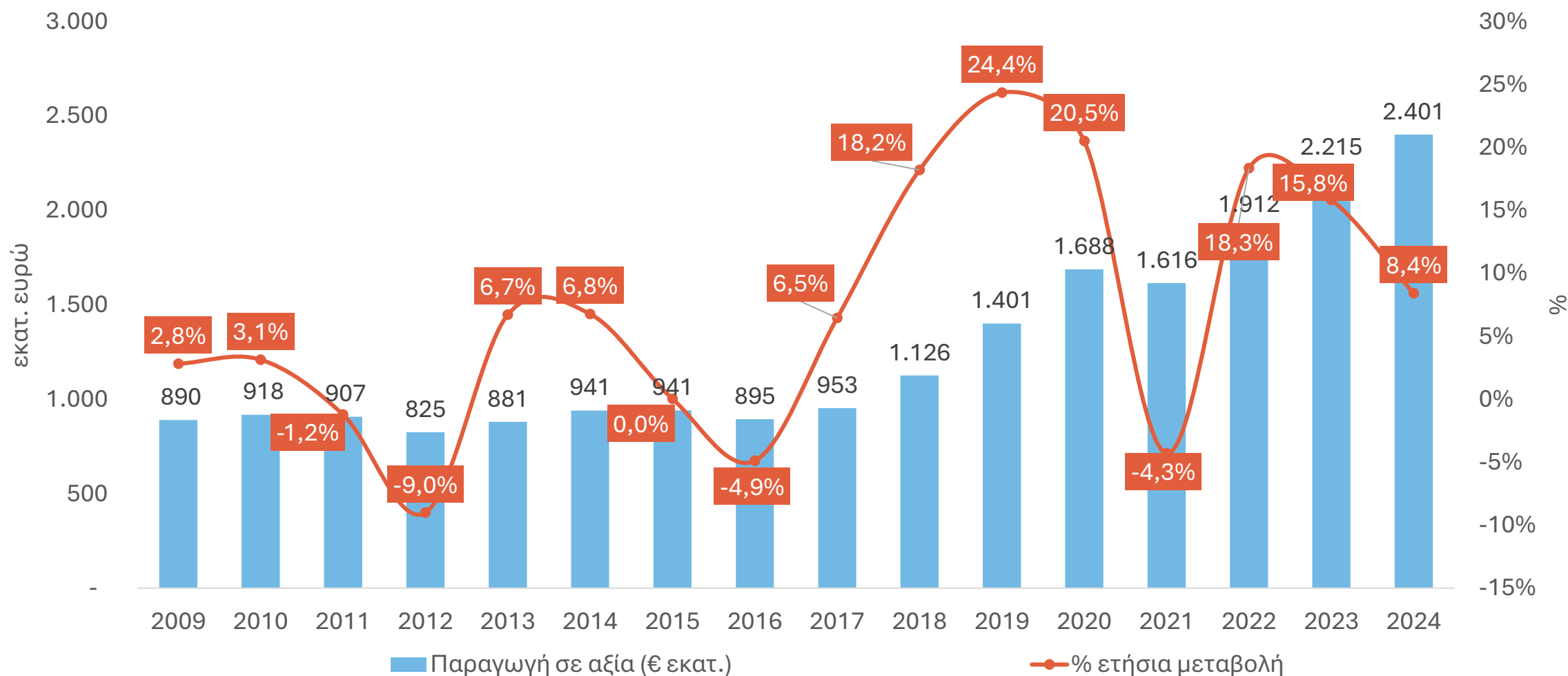
2020-2023: από 173 καινοτόμα φάρμακα με άδεια από EMA, τα 75 σκευάσματα είναι διαθέσιμα στην Ελλάδα (43% των εγκεκριμένων φαρμάκων, 46% μ.ό. ΕΕ)

Η Ελλάδα με 654 ημέρες υστερεί στο χρόνο αποζημίωσης μιας νέας θεραπείας (έναντι 587 ημερών στις χώρες τις ΕΕ)

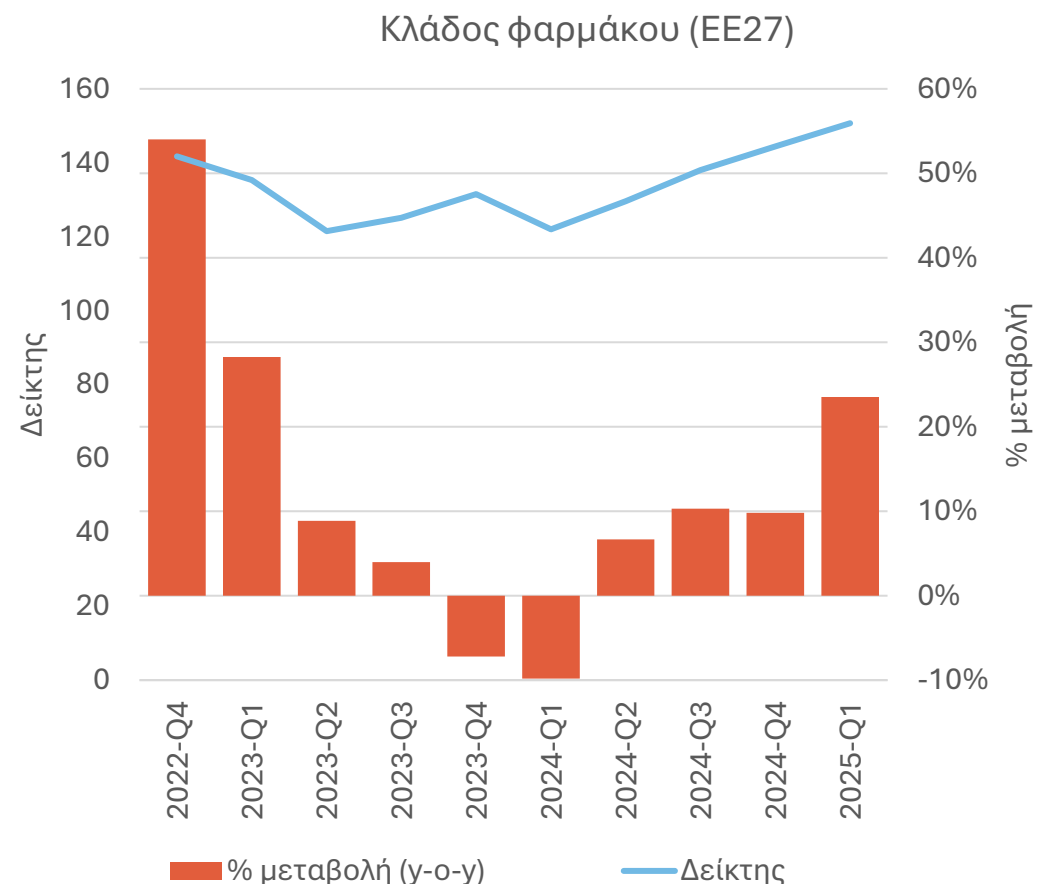
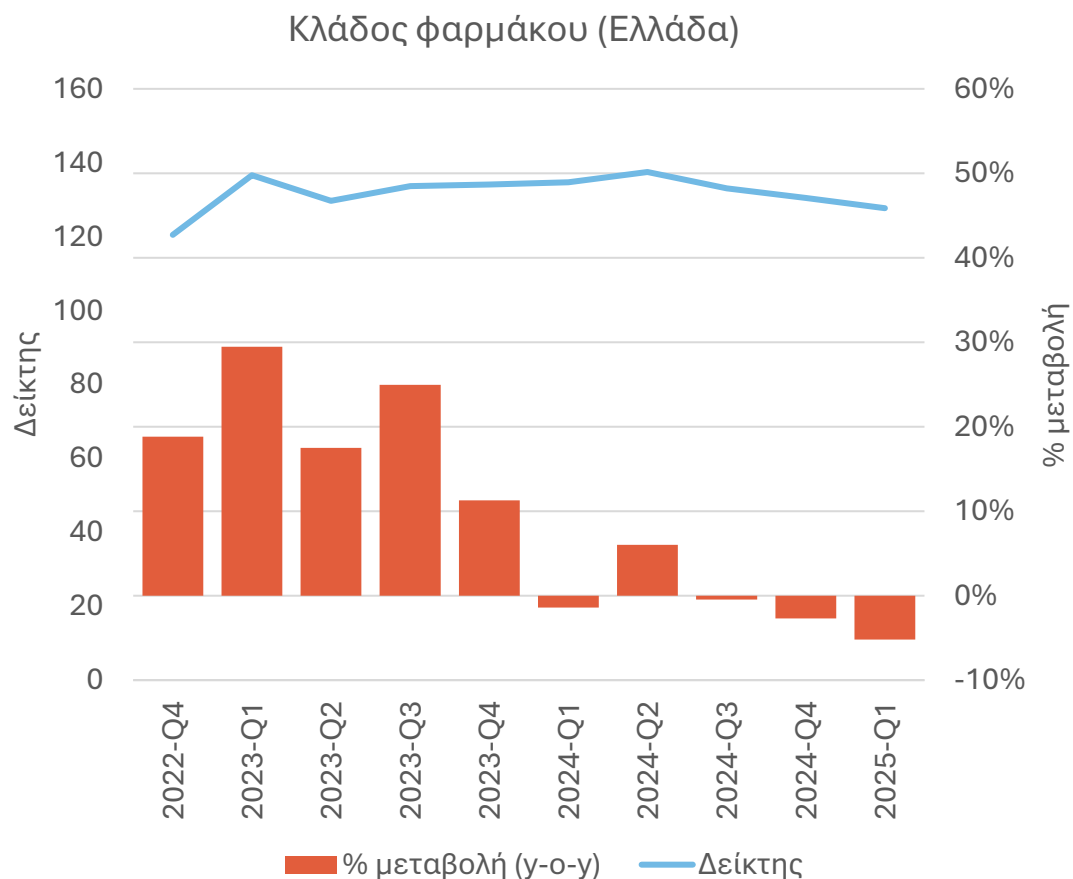

Αγγίζει τα €2,4 δισεκ. το 2024 η παραγωγή, υπερδιπλάσια σε σύγκριση με τον μ.ό. της περιόδου 2009-2017 (€906 εκατ.) και διπλάσια από το 2018

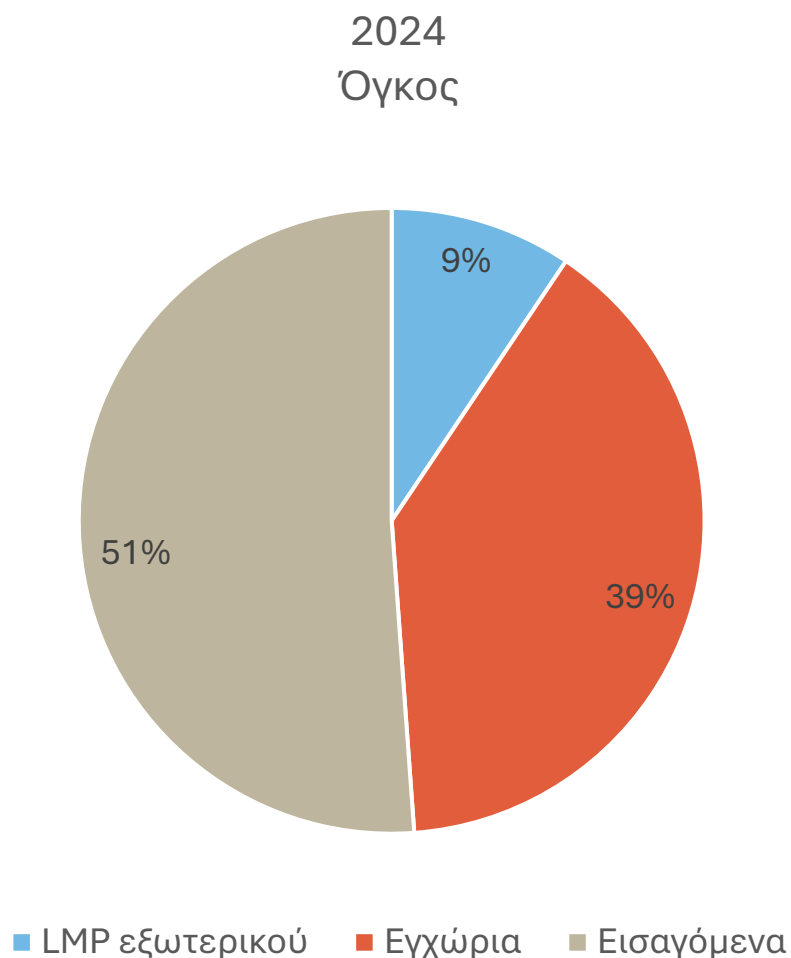

Στάσιμος ο Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής το 2024, με εξασθένιση στα τέλη του έτους και στις αρχές του 2025

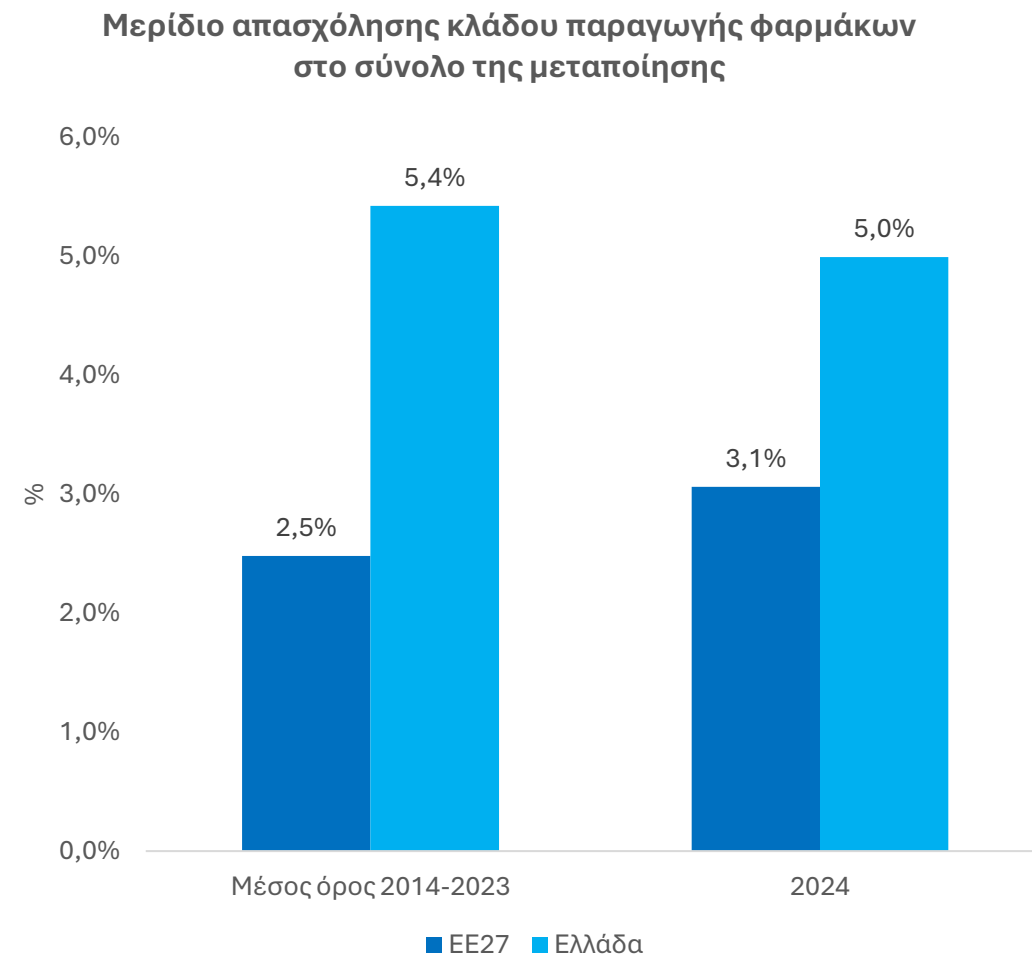
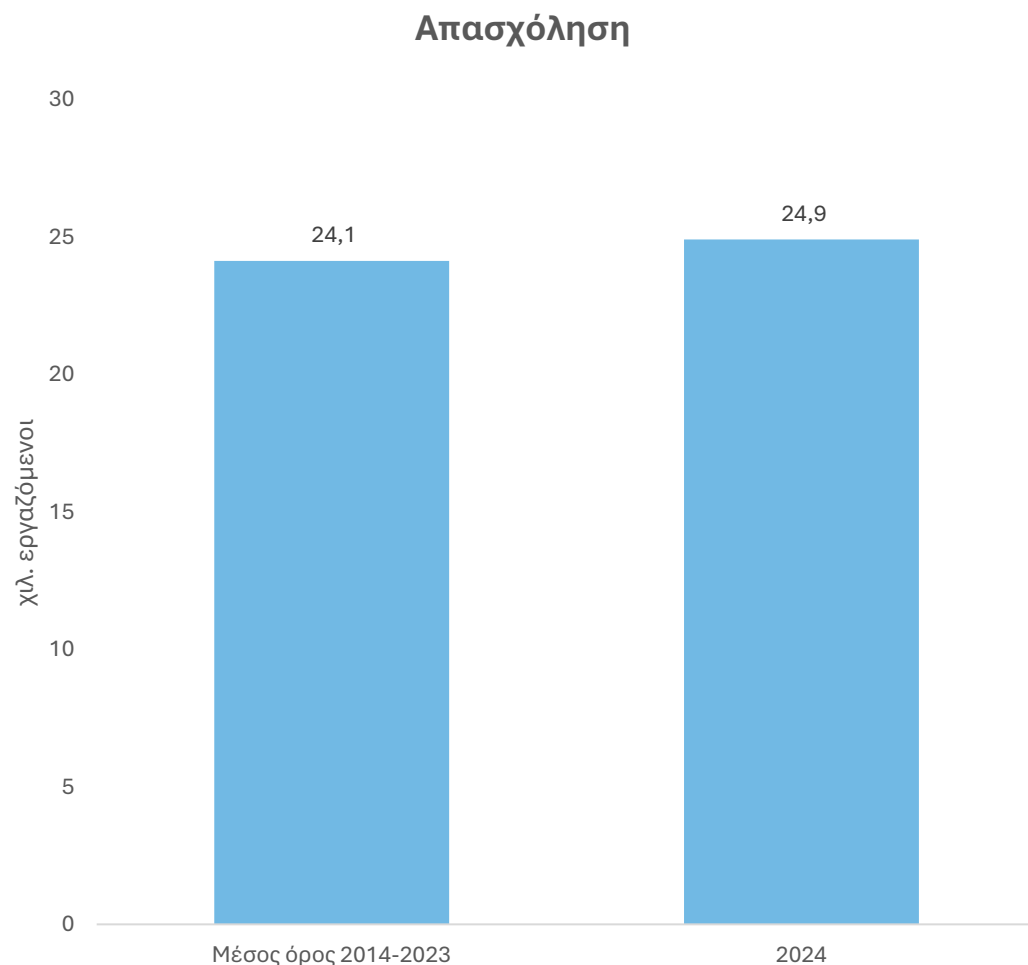
Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής φαρμάκου (2015=100)

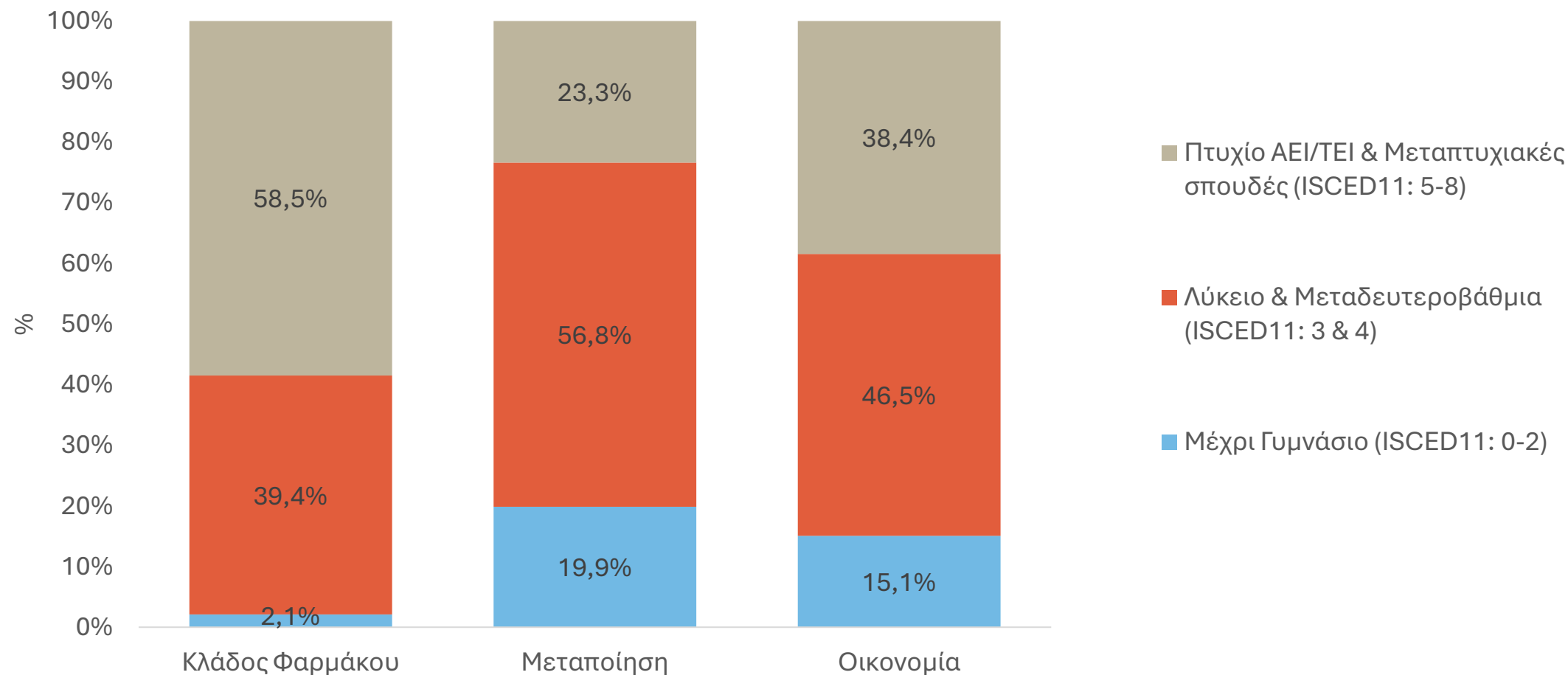
Το 39% των φαρμάκων σε όγκο παράγεται σε εγχώρια εργοστάσια: μεγάλο περιθώριο για προσέλκυση νέας παραγωγικής δυναμικότητας

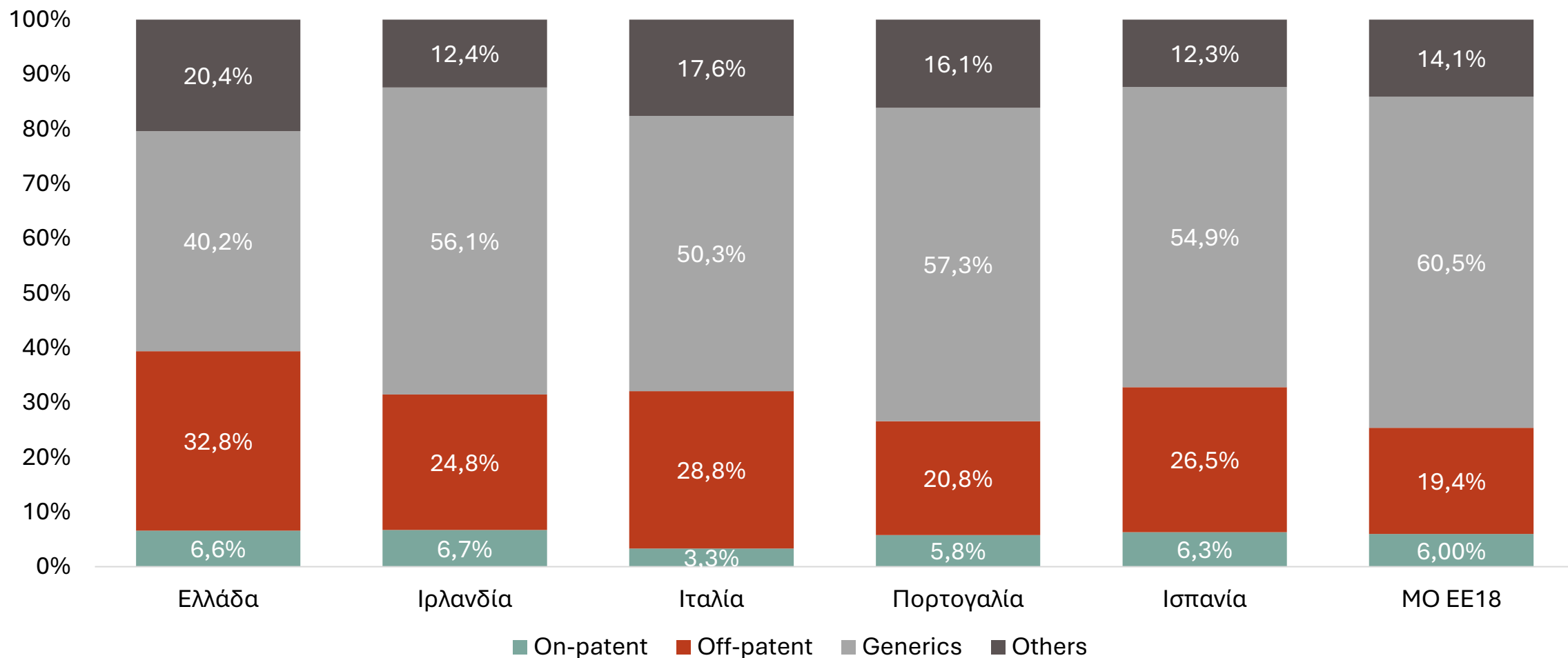
Περίπου 25 χιλιάδες άτομα εργάζονται στον κλάδο φαρμάκου το 2024. Η απασχόληση στην παράγωγή αντιστοιχεί στο 5% της συνολικής μεταποίησης

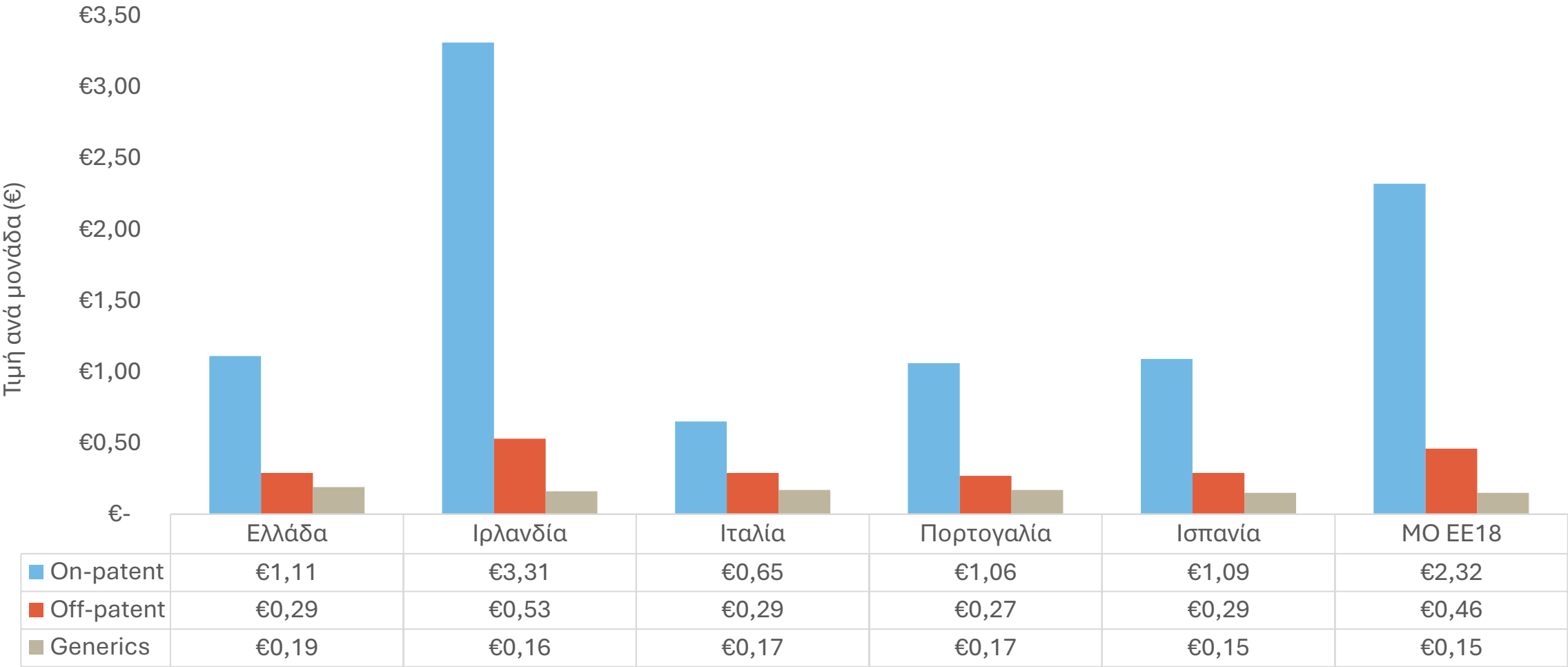
Υψηλό εκπαιδευτικό υπόβαθρο των απασχολούμενων (58,5% πανεπιστημιακής εκπαίδευσης) δηλαδή πάνω από 1 στους 2 εργαζόμενους

Διείσδυση φαρμάκων με βάση καθεστώς προστασίας ΕΕ18, 2023 (σε όγκο): 40% γενόσημα

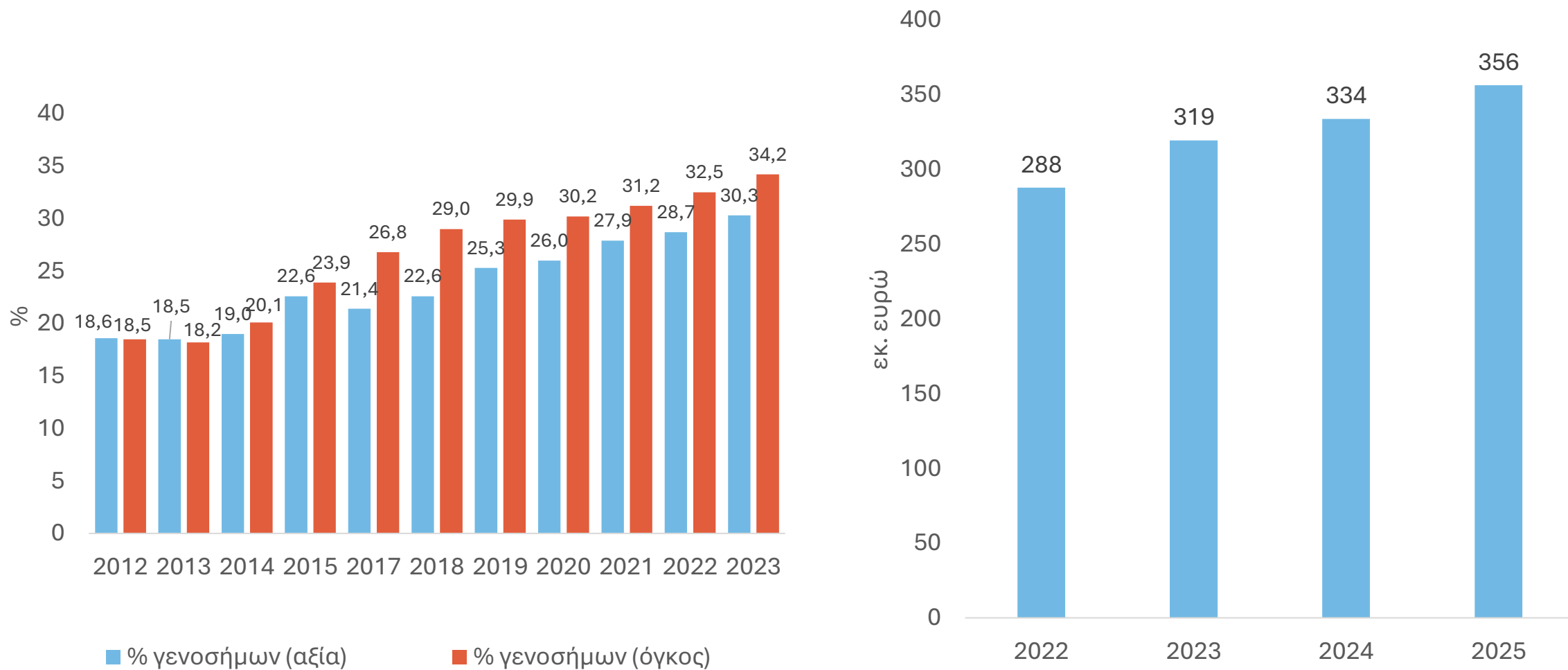

Τιμολόγηση φαρμάκων με βάση το καθεστώς προστασίας ΕΕ18, 2024 (€ ανά μονάδα)

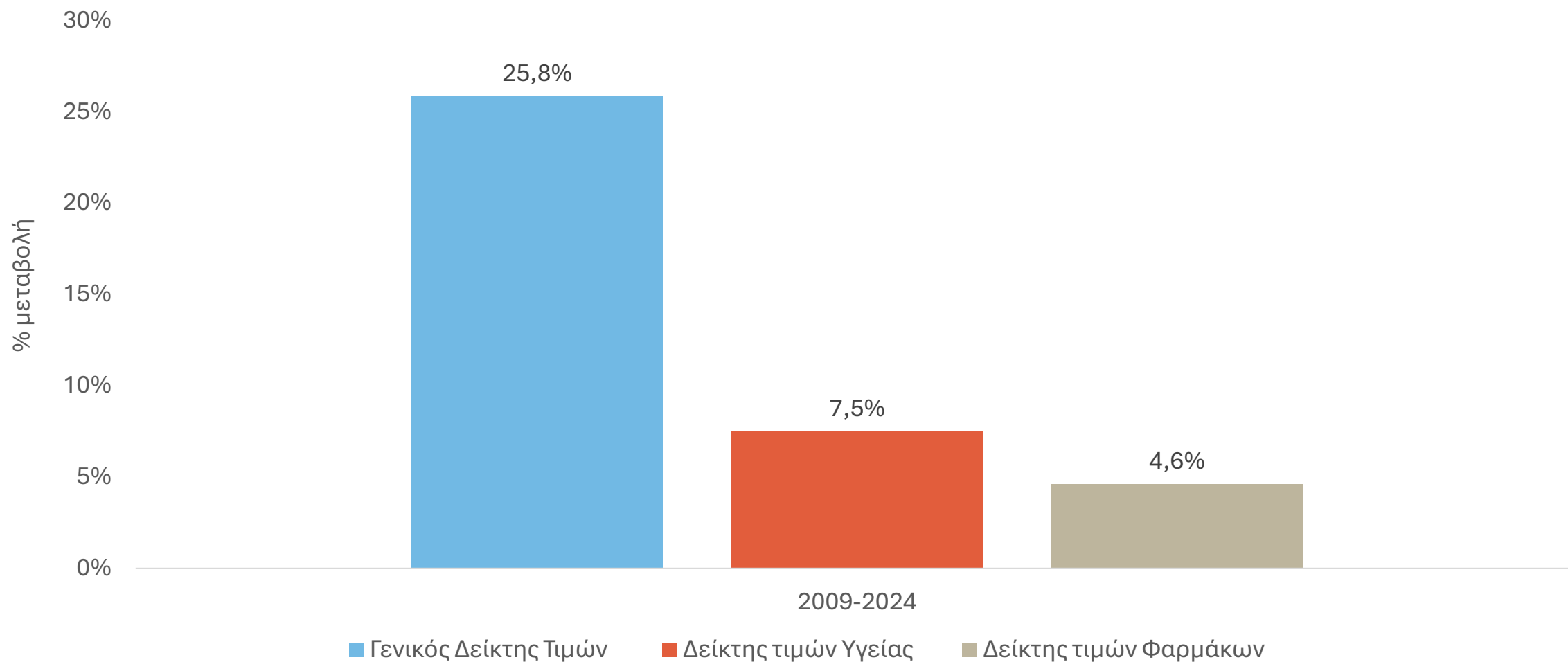

Πηγή: IQVIA, 2024, *Σημ: Συμπεριλαμβάνονται μόνο στοιχεία λιανικών πωλήσεων για όλες τις χώρες **Ο μέσος όρος ΕΕ αποτελείται από τα διαθέσιμα στοιχεία 18 χωρών: Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία, Ην Βασίλειο, Φινλανδία, Νορβηγία, Σουηδία, Αυστρία, Τσεχία, Ουγγαρία Πολωνία και Σλοβακία

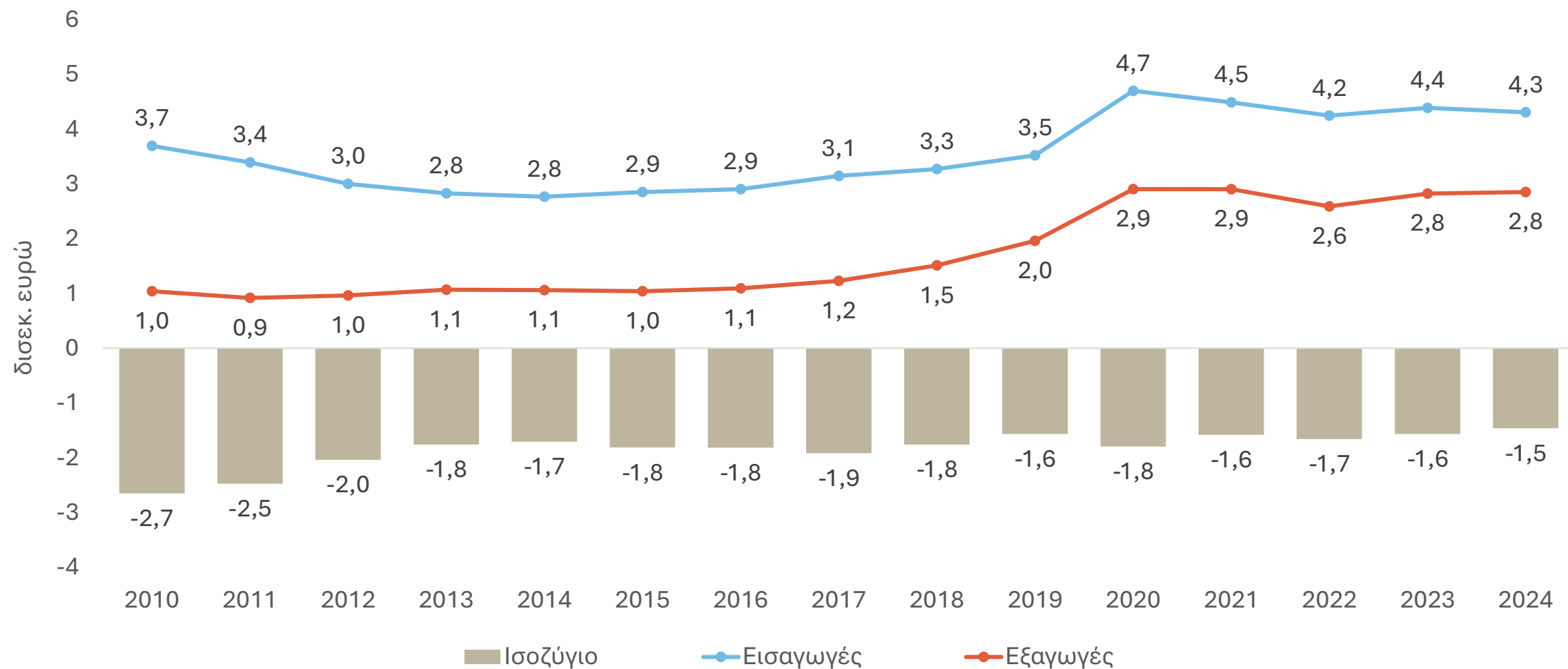
Ανοδικά κινείται η αγορά των γενοσήμων σε αξία και όγκο (2012-2023) αλλά και η αγορά των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. από το 2022 και μετά, στα €356 εκατ. το 2025

Την περίοδο 2009-2024 ο δείκτης τιμών φαρμάκων ενισχύθηκε κατά 4,6%, έναντι αύξησης 7,5% στον δείκτη τιμών Υγείας

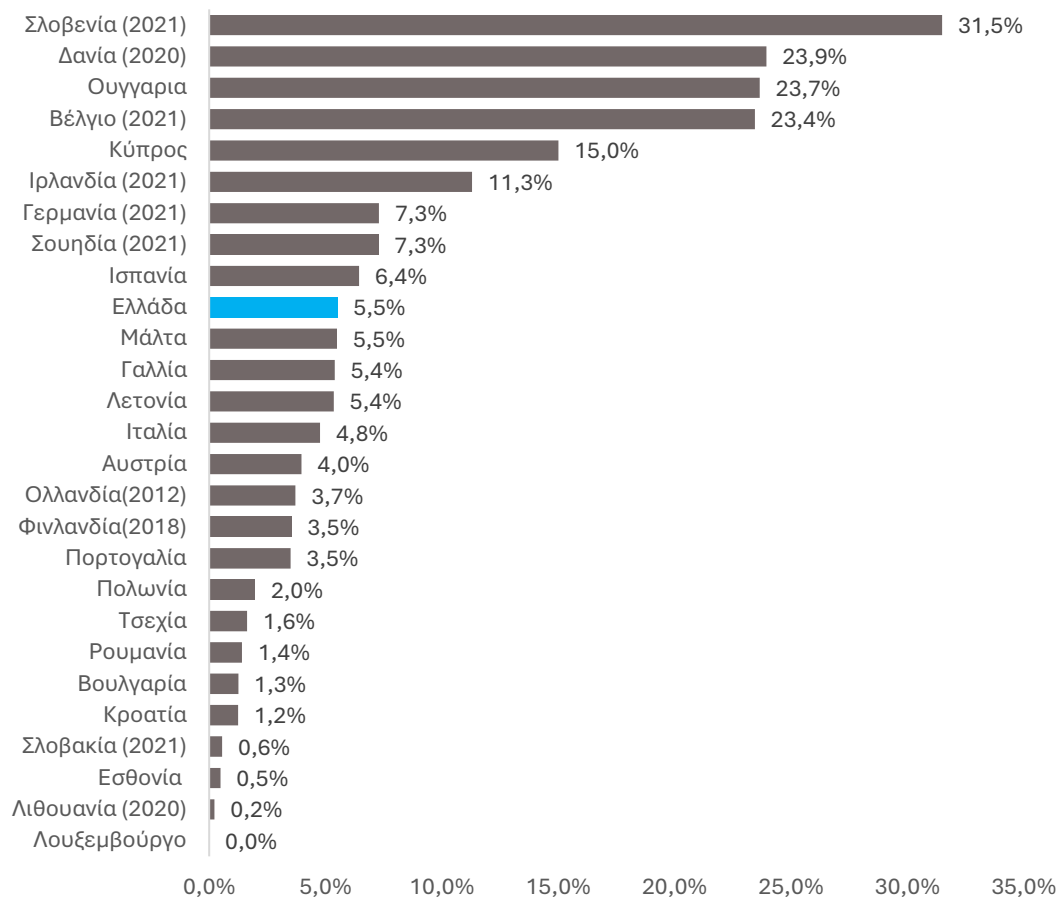

Μικρή υποχώρηση των εισαγωγών στα €4,3 δισεκ., και σταθεροποίηση των εξαγωγών στα €2,8 δισεκ. το 2023 με το έλλειμμα να φτάνει το €1,5 δισεκ.

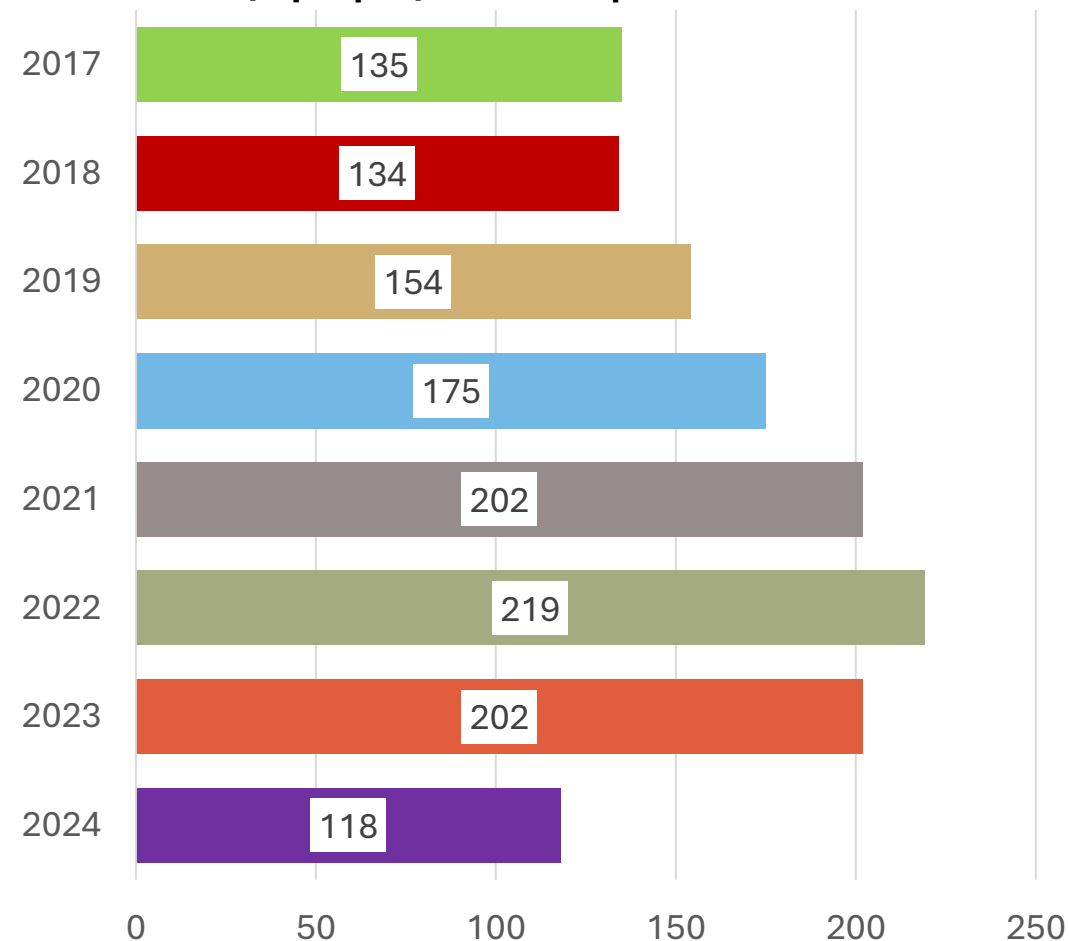

Η δαπάνη για Έρευνα & Ανάπτυξη ξεπέρασε τα €160 εκατ. (2022)

Δαπάνη βιομηχανίας παραγωγής φαρμάκου για E&A (% στη συνολική δαπάνη για E&A) (2022)

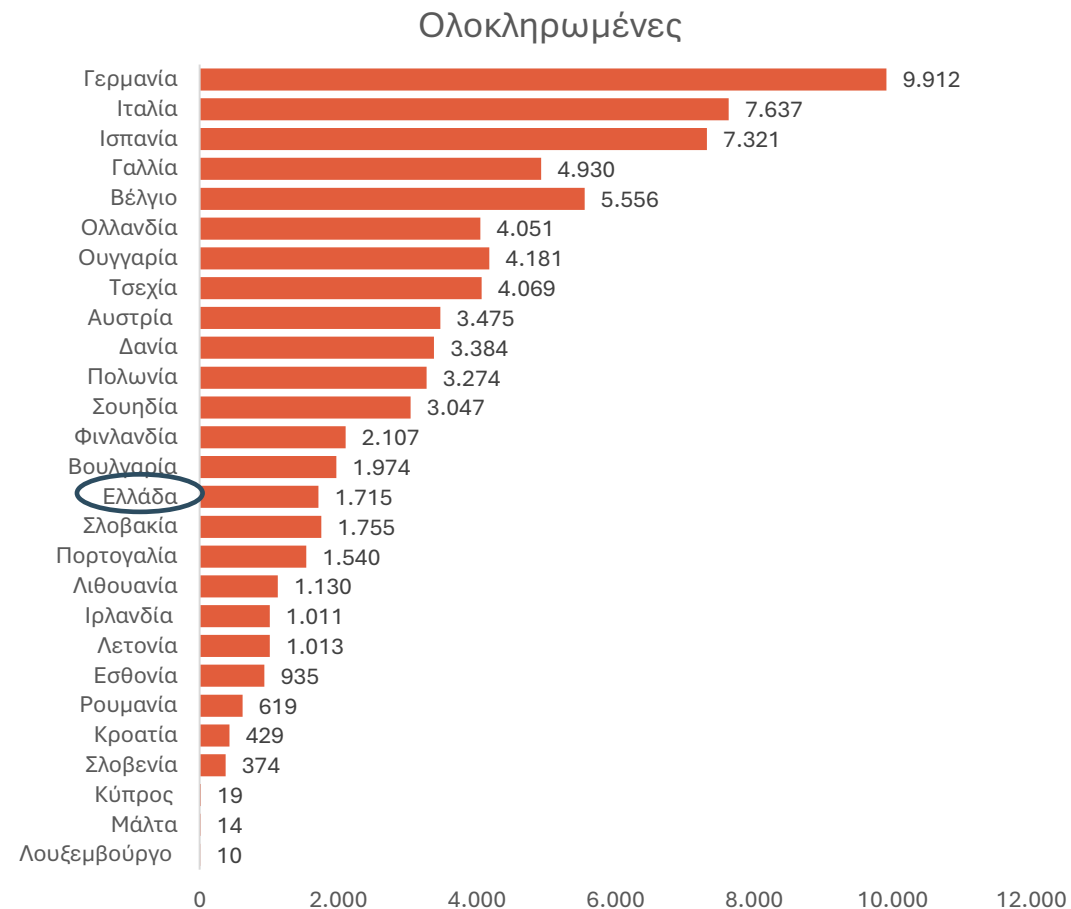
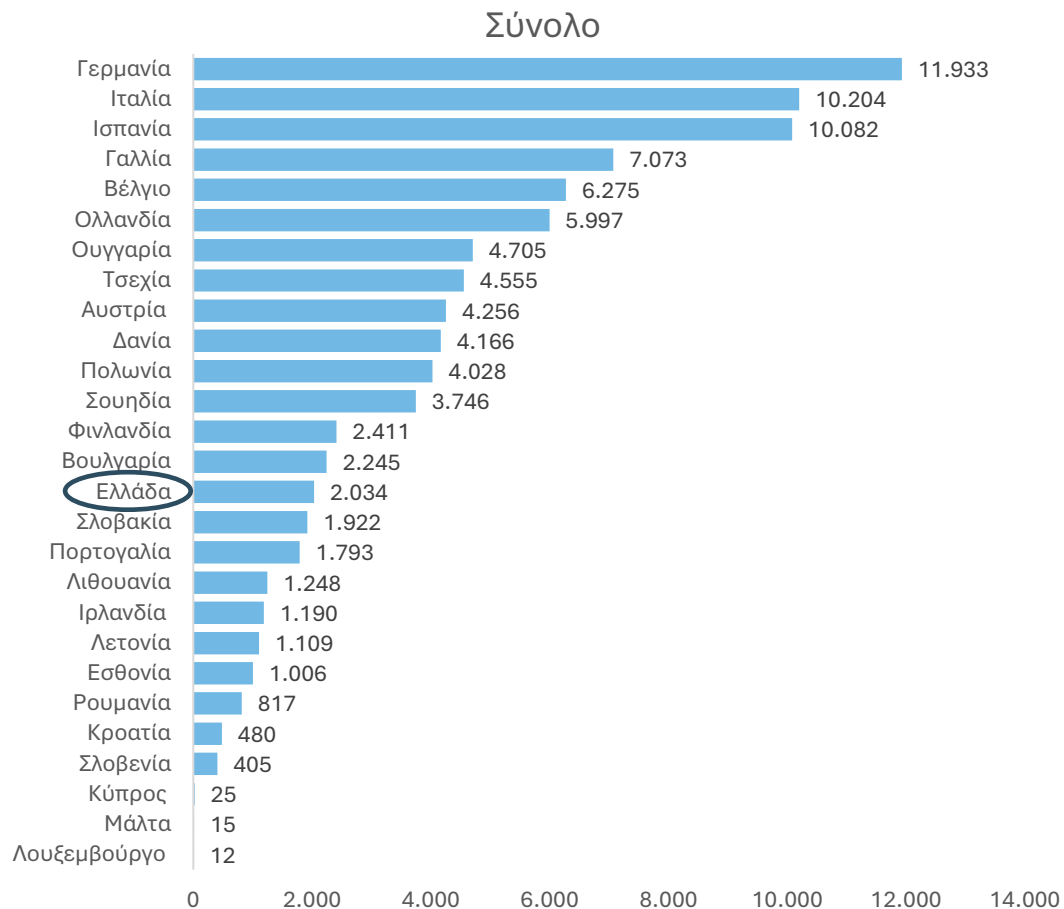

Συνολικός αριθμός κλινικών μελετών ανά 2017-2024

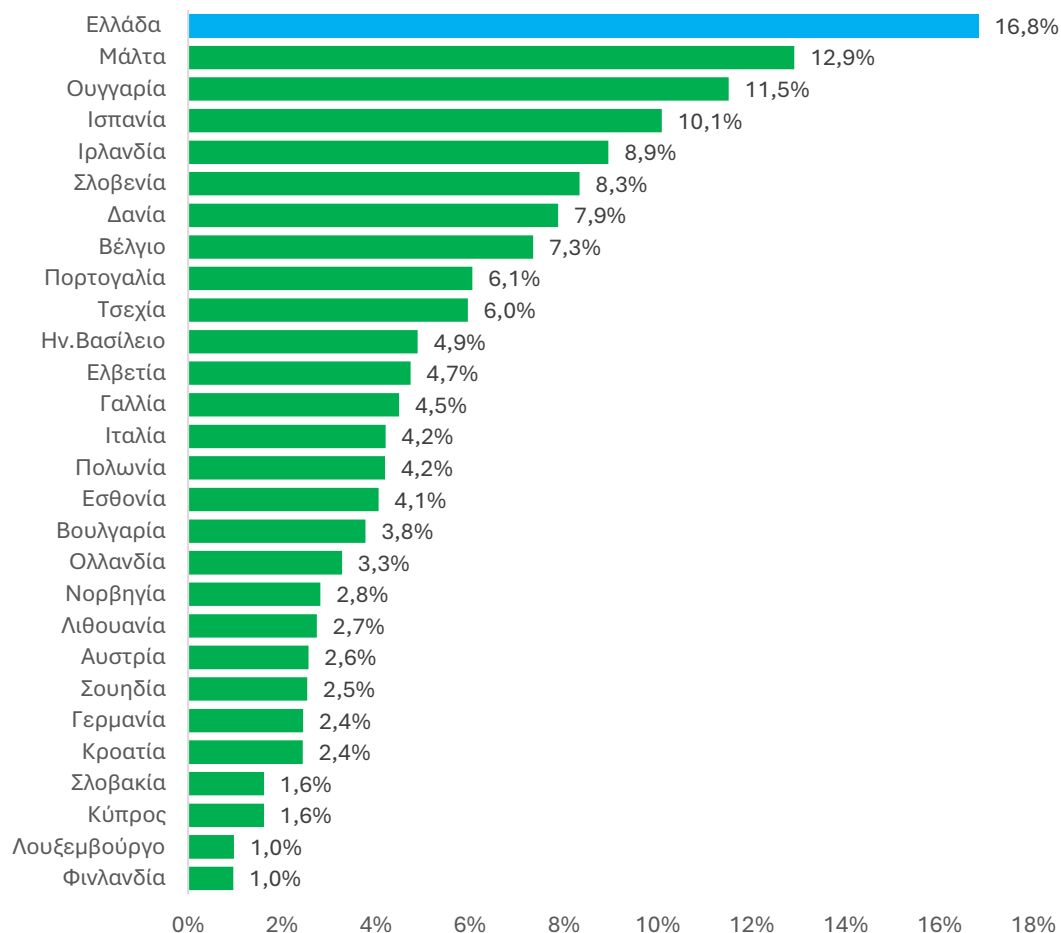
Κλινικές μελέτες στην Ελλάδα: περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξή τους

Αριθμός κλινικών μελετών ανεξάρτητα φάσης ή σταδίου (1995-2024)

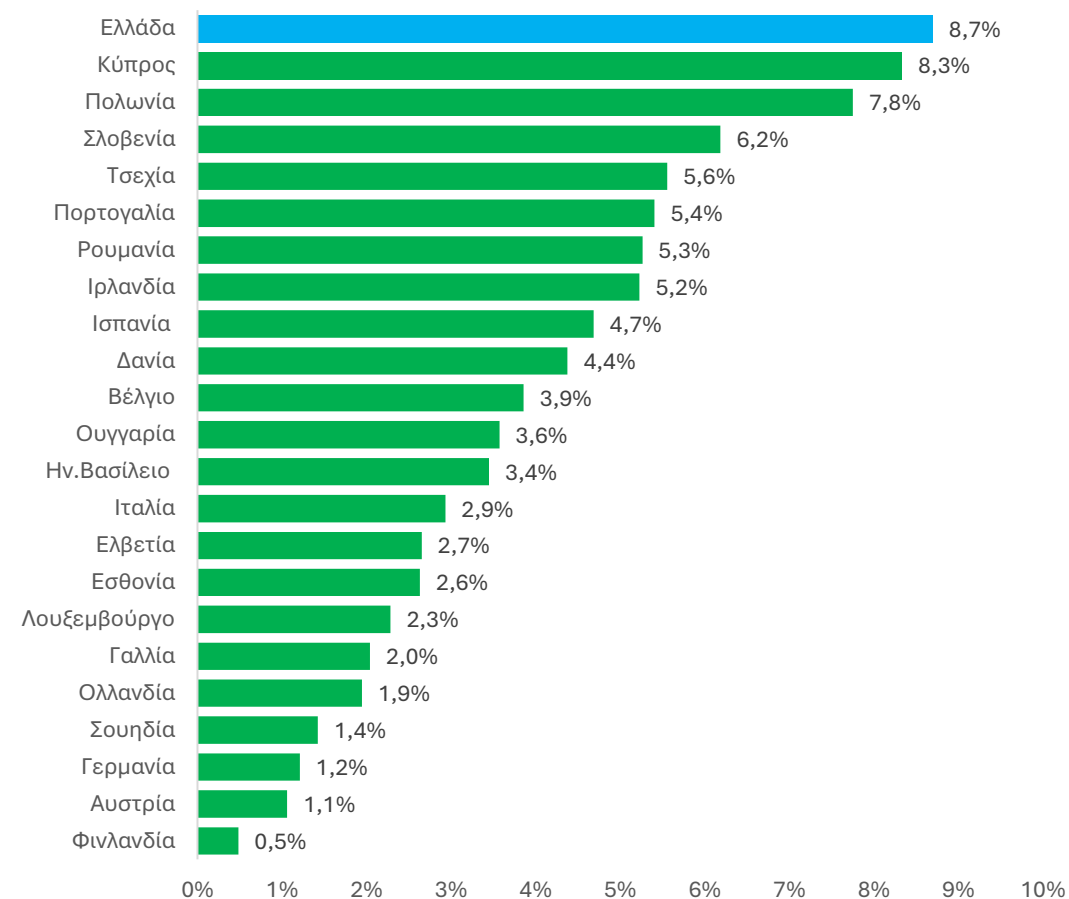

Οι αιτήσεις για πατέντα στον κλάδο φαρμάκου αποτελούν το 16,8% και οι εγκρίσεις το 8,7%

Αιτήσεις για πατέντα φαρμάκου /σύνολο αιτήσεων 2024

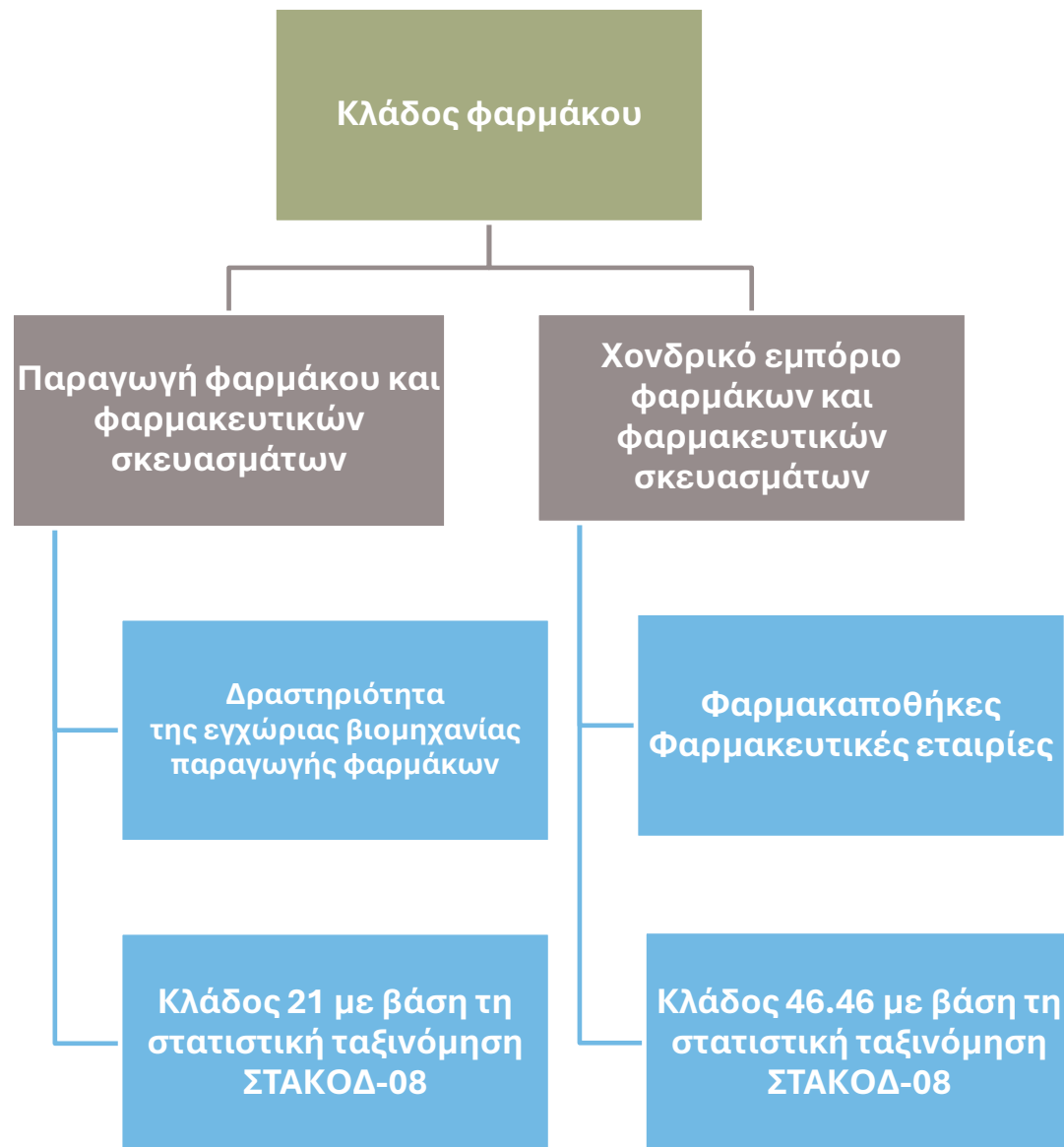
Εγκεκριμένες πατέντες φαρμάκου/σύνολο αιτήσεων 2024

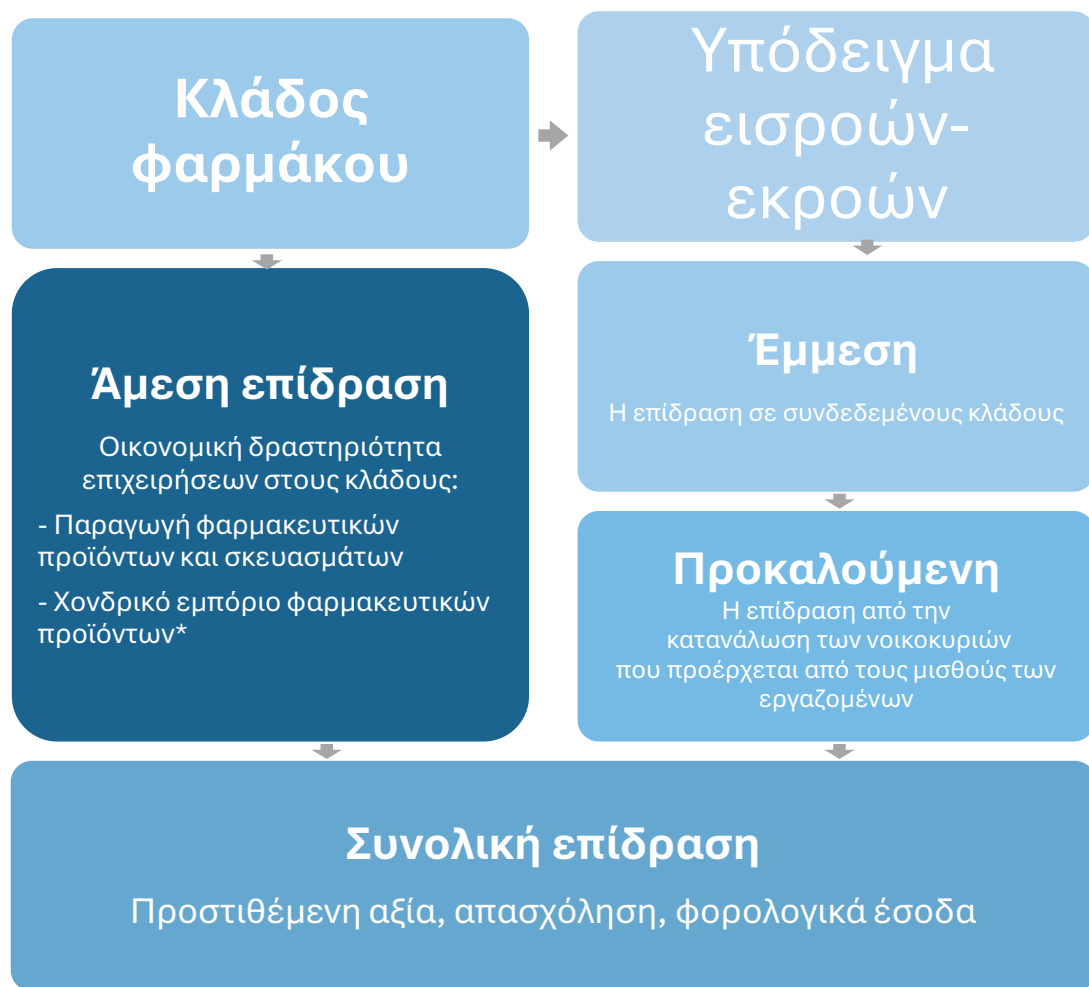
Η πολλαπλασιαστική συμβολή του κλάδου φαρμάκου στην ελληνική οικονομία (στοιχεία 2023)

Εκτίμηση της συμβολής στην οικονομία και στην απασχόληση από τη δραστηριότητα του κλάδου φαρμάκου

Εκτίμηση της συμβολής της δραστηριότητας φαρμάκου στην οικονομία

Η εκτίμηση της συνολικής συνεισφοράς μιας δραστηριότητας λαμβάνει υπόψη τις αλληλεπιδράσεις σε μια οικονομία

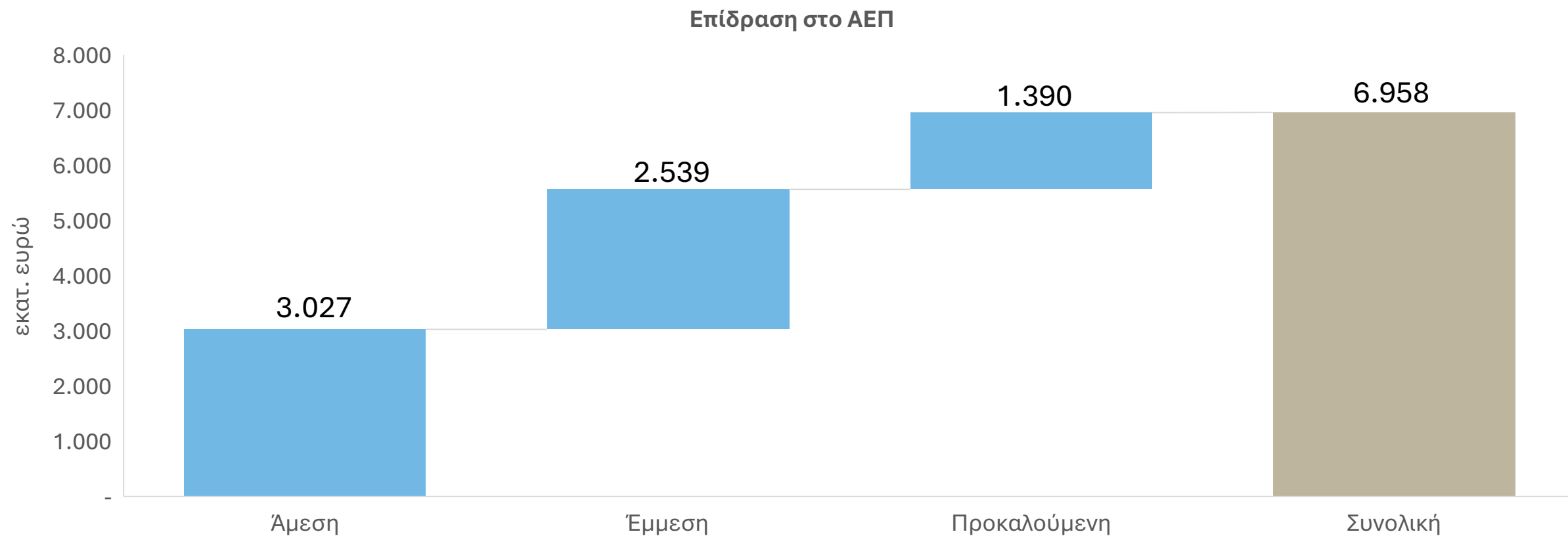
Βασικές παραδοχές του υποδείγματος εισροών-εκροών

- Σταθερή τεχνολογία παραγωγής
 - Η παραγωγή του τελικού προϊόντος κάθε κλάδου απαιτεί εισροές και εργασία σε σταθερές αναλογίες
- Σταθερές τιμές και καταναλωτικές προτιμήσεις
- Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην παραγωγική δυνατότητα των κλάδων
- Εκτίμηση οικονομικής επίδρασης με βάση κύκλο εργασιών και απασχόληση κλάδου

Η συνολική συμβολή του κλάδου του φαρμάκου σε όρους ΑΕΠ εκτιμάται σε περίπου €6,9 δισεκ. (3,1% του ΑΕΠ) το 2023

Πολλαπλασιαστής ΑΕΠ ×2,3

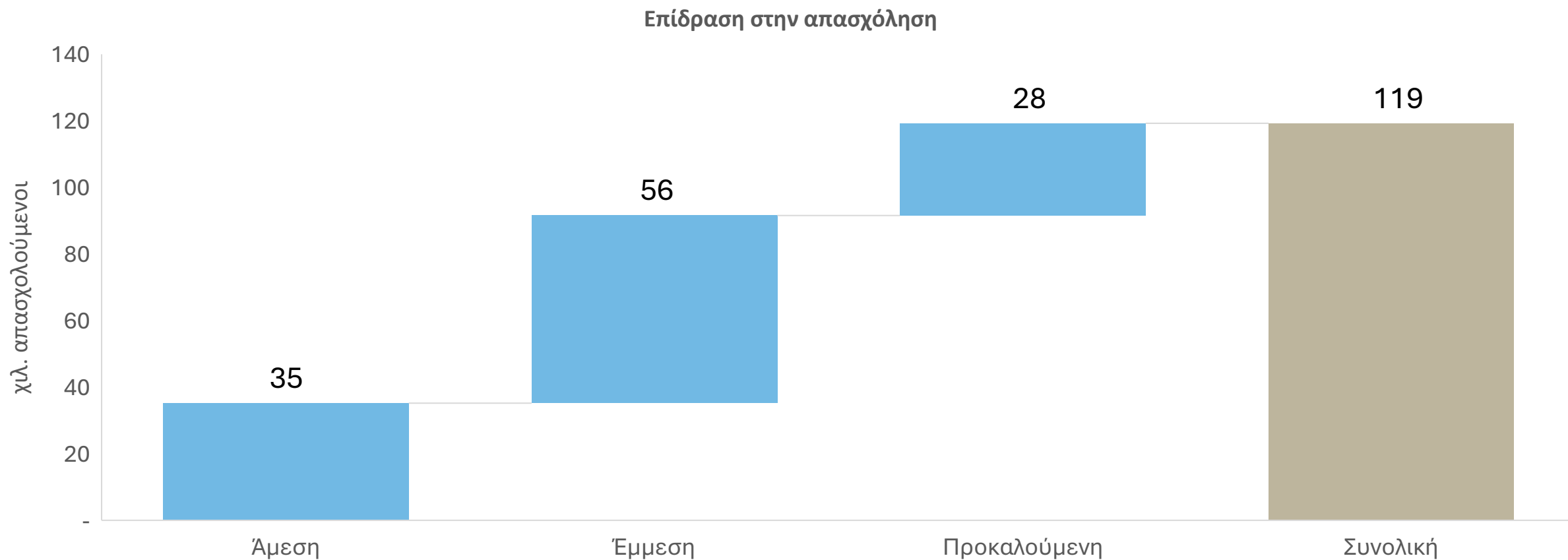
Για κάθε ευρώ προστιθέμενης αξίας των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του φαρμάκου δημιουργούνται πρόσθετα 1,3 ευρώ ΑΕΠ στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας

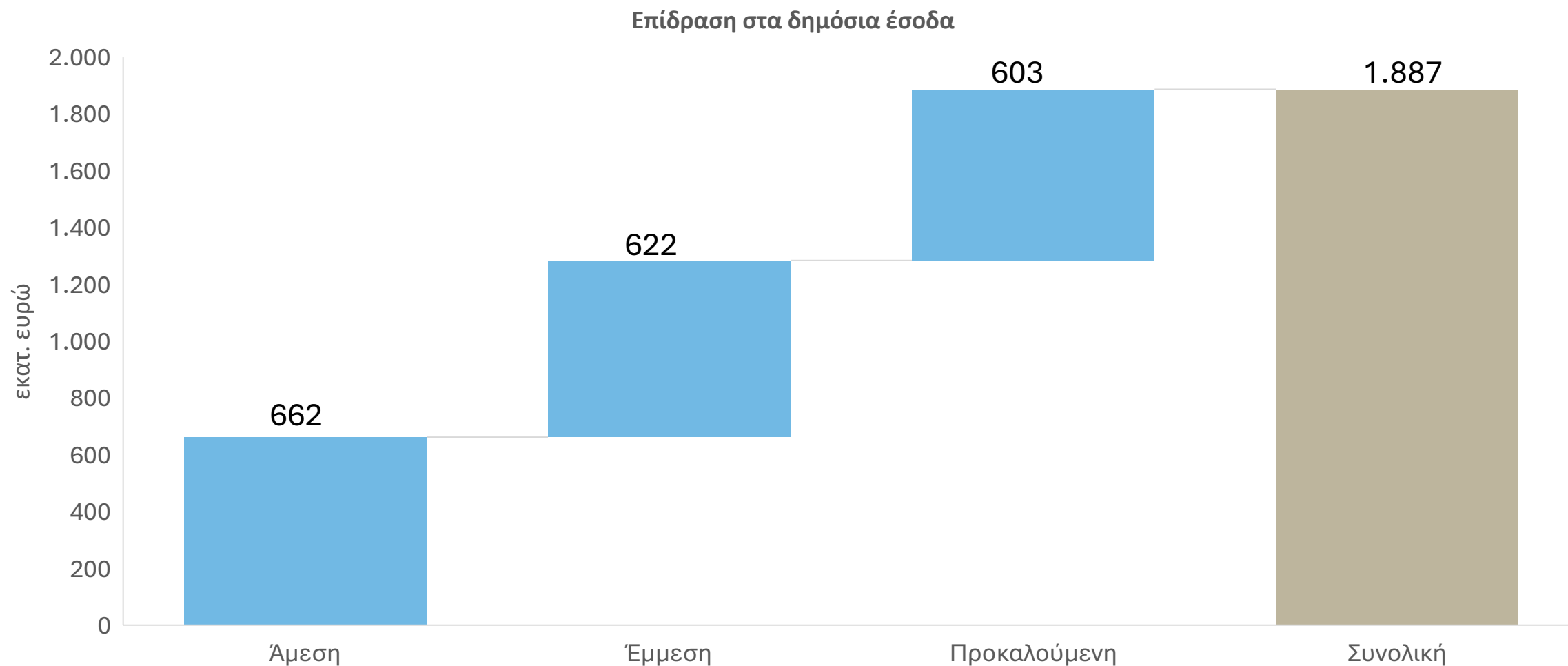
Σε όρους απασχόλησης, η συνολική συνεισφορά εκτιμάται σε 119 χιλ. θέσεις εργασίας (ή 2,8% της συνολικής απασχόλησης)

Πολλαπλασιαστής απασχόλησης $\times 3,4$

Κάθε 10 θέσεις εργασίας στον κλάδο του φαρμάκου υποστηρίζουν πρόσθετες 24 θέσεις απασχόλησης συνολικά στην οικονομία

Η επίδραση στα φορολογικά έσοδα από τη δραστηριότητα του κλάδου φαρμάκου ξεπερνά τα 1,9 δισεκ.

Συμπεράσματα

- Εξαιρετικά αρνητική η δημογραφική δυναμική του πληθυσμού: Μείωση γεννήσεων, αυξητική τάση θανάτων, μείωση ενεργού πληθυσμού, μείωση εισφορών για το ασφαλιστικό σύστημα
- Άρα σε συνδυασμό με αύξηση του προσδόκιμου ζωής στα (81,9 έτη), αύξηση ασθενών με χρόνιες παθήσεις

Αυξημένες ανάγκες για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

- Αύξηση συνολικής χρηματοδότησης του συστήματος υγείας (στα €18,9 δισεκ.), αλλά με χαμηλότερη δημόσια κατά κεφαλήν δαπάνη σε σχέση με την ΕΕ και υψηλότερη ιδιωτική
- Αυξημένη συμμετοχή της φαρμακοβιομηχανίας μέσω υποχρεωτικών επιστροφών (clawback-rebates)
- Αυξημένο κόστος των νέων εξατομικευμένων θεραπειών
- Καθυστέρηση στην εισαγωγή νέων φαρμάκων και καινοτόμων θεραπειών και φαρμάκων στην Ελλάδα σε σύγκριση με Ευρώπη

ΑΛΛΑ ΑΚΟΜΑ

- Σημαντική η συνεισφορά του κλάδου της φαρμακευτικής βιομηχανίας στην ελληνική οικονομία, στην απασχόληση, με αυξημένη παραγωγή και σταθεροποίηση των εξαγωγών και πύκνωση της καινοτομίας

Ευχαριστούμε πολύ!

@IOBE_FEIR

@iobe.foundation

@IOBE - Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (FEIR)

www.iobe.gr